

PRAVILA OSNOVNE

SDD SCHEME

(verzija 1.0, primjena 19.11.2023.)

Ovaj dokument je hrvatska inačica originalnog dokumenata na engleskom jeziku:

- SEPA Direct Debit Core Scheme Rulebook, EPC016-06 / 2021 Version 1.0 / Date issued: 25 May 2022 / Date effective: 19 November 2023 (poveznica: <https://www.europeanpaymentscouncil.eu/document-library/rulebooks/2023-sepa-direct-debit-core-rulebook-version-10>)

koje je objavilo Europsko platno vijeće (European Payments Council (EPC) AISBL). Samo engleska verzija navedenog dokumenata smatra se službenom verzijom. Hrvatsku inačicu dokumenta izradila je Hrvatska udruga banaka.

Sadržaj:

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA OSNOVNE SDD SCHEME	5
2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA	6
3. UVOD.....	7
3.1 SEPA	7
3.2 Osnovna SDD Shema	8
3.3 Obvezujuća primjena Pravila	8
3.4 Odvojenost Sheme od infrastrukture	8
3.5 Ostale značajke Sheme	9
3.6 Poslovne prednosti Sheme.....	9
3.6.1 Prednosti za primatelje i njihova očekivanja	9
3.6.2 Prednosti za platitelje i njihova očekivanja.....	9
3.6.3 Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja	9
3.6.4 Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)	10
3.7 Pravni okvir Sheme	10
4. OPSEG OSNOVNE SDD SCHEME.....	10
4.1 Priroda Sheme	10
4.2 Ponavljajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja	11
4.3 Specifičnosti kod izvršavanja izravnog terećenja za nacionalna plaćanja	11
4.4 Valuta.....	12
4.5 Dostupnost.....	12
4.6 XSD shema.....	12
4.7 Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih diakritičkih znakova.....	12
5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA OSNOVNE SDD SCHEME	13
5.1 Korisnici i Sudionici	13
5.2 Četverokutni model	14
5.3 Mehanizmi obračuna i namire (CSM)	15
5.4 Eksternalizacija aktivnosti Sudionika posrednika.....	15
5.5 Odnos s Korisnicima	15
6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA.....	16
6.1 Suglasnost	16
6.2 Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog).....	17
6.3 Vremenski tijek obrade.....	18
6.3.1 Standardni odnosi između ključnih datuma	19
6.3.2 Nestandardni odnos između ključnih datuma	19
6.3.3 Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)	19
6.3.4 Vremenski tijek obrada.....	19
6.3.5 Načela naplate naknade.....	23
6.4 Obrada R-transakcija	23
6.5 Opisi postupaka (PR)	25

6.5.1	Izdavanje Suglasnosti (PR-01)	25
6.5.2	Izmjene Suglasnosti (PR-02).....	27
6.5.3	Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03).....	28
6.5.4	Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)	29
6.5.5	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	33
6.5.6	Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06).....	33
6.6	Opis koraka u postupku (PT)	34
6.6.1	Izdavanje Suglasnosti (PR-01)	34
6.6.2	Izmjena Suglasnosti (PR-02).....	35
6.6.3	Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03)	36
6.6.4	Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)	37
6.6.5	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	51
6.6.6	Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06).....	52
6.7	Opis i sadržaj skupova podataka (DS)	54
6.7.1	Popis skupova podataka	54
6.7.2	DS-01 – Suglasnost	55
6.7.4	DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008).....	60
6.7.5	DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003)	61
6.7.6	DS-05 – Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)	62
6.7.7	DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu.....	62
6.7.8	DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga	63
6.7.9	DS-08 – Poruka Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev	63
6.7.10	DS-09 Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i odgovor na Zahtjev.....	65
6.7.11	DS-10 – Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti	67
6.7.12	DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev.....	68
6.8	Poslovno značenje atributa (AT).....	69
6.8.1	AT-M001 – Identifikator suglasnosti	70
6.8.2	AT-E005 – Identifikator primatelja iz Registra SEPA identifikatora primatelja	70
6.8.3	AT-E001 – Naziv primatelja.....	70
6.8.4	AT-C001 – IBAN primatelja	71
6.8.5	AT-E004 – Adresa primatelja	71
6.8.6	AT-T002 – Iznos SDD naloga u eurima.....	71
6.8.7	AT-D001 – IBAN platitelja	71
6.8.8	AT-M003 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora	71
6.8.9	AT-P005 – Adresa platitelja.....	71
6.8.10	AT-T015 – Jedinostveni identifikator (Poziv na broj platitelja).....	72
6.8.11	AT-T013 – Traženi datum izvršenja SDD naloga.....	72

6.8.12	AT-C002 – BIC PPU primatelja	72
6.8.13	AT-D002 – BIC PPU platitelja.....	72
6.8.14	AT-P001 – Ime i prezime platitelja.....	73
6.8.15	AT-P006 – Naziv stvarnog dužnika	73
6.8.16	AT-M010– Oznaka mjesta za elektronički potpis	73
6.8.17	AT-M002 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)	73
6.8.18	AT-M004 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost.....	73
6.8.19	AT-M005 – Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost	73
6.8.20	AT-T001 – Identifikacijska oznaka Sheme.....	73
6.8.21	AT-M006 – Vrsta plaćanja	73
6.8.22	AT-T012 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja).....	74
6.8.23	AT-M007 – Razlog za izmjenu Suglasnosti	74
6.8.24	AT-M008 – Datum potpisivanja Suglasnosti	75
6.8.25	AT-T051 – Datum obračuna SDD naloga	75
6.8.26	AT-P004 – Identifikacijska oznaka platitelja.....	75
6.8.27	AT-R041 – Kod razloga poništenja (Reversal).....	75
6.8.28	AT-M009 – Potpis platitelja	75
6.8.29	AT-M011 – Datum potpisa otkaza Suglasnosti	75
6.8.30	AT-P007 – Identifikacija stvarnog dužnika.....	75
6.8.31	AT-E007 – Naziv krajnjeg primatelja	75
6.8.32	AT-E010 – Identifikacija krajnjeg primatelja.....	76
6.8.33	AT-T055 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja.....	76
6.8.34	AT-R042 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal).....	76
6.8.35	AT-R021 – Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja.....	76
6.8.36	AT-R022 – Vrsta Zahtjeva za povrat (Refund).....	76
6.8.37	AT-R023 – Datum primitka Zahtjeva (Refund) kod PPU platitelja.....	76
6.8.38	AT-R024 – Datum slanja Zahtjeva (Refund) od PPU platitelja.....	77
6.8.39	AT-R025 – Naziv PPU platitelja.....	77
6.8.40	AT-R026 – Podaci za kontakt PPU platitelja.....	77
6.8.41	AT-R027 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti.....	77
6.8.42	AT-R028 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva (Refund) kod PPU primatelja (da/ne)	77
6.8.43	AT-R029 – Datum terećenja za SDD nalog	77
6.8.44	AT-R030 – Datum zadnjeg SDD naloga	77
6.8.45	AT-R031 – Datum otkaza/opoziva Suglasnosti.....	77
6.8.46	AT-R032 – Referenca odgovora primatelja	77
6.8.47	AT-R033 – Vrste odgovora.....	77
6.8.48	AT-T007 – Šifra namjene SDD naloga	78
6.8.49	AT-T008 – Kategorija namjene SDD naloga.....	78
6.8.50	AT-R001 – Vrsta R- transakcije	78

6.8.51	AT-R002 – Inicijator koji pokreće R-transakciju	78
6.8.52	AT-R004 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund)	78
6.8.53	AT-R005 – Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07))	79
	Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07)) u CSM-u.....	79
6.8.54	AT-R003 – Referenca R- transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije	79
6.8.55	AT-R006 – Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja	80
6.8.56	AT-R043 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal).....	80
6.8.57	AT-R007 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.....	80
7.	USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA	81
8.	PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA OSNOVNE SDD SHEME.....	81
9.	UPUTA ZA POVRAT NEAUTORIZIRANE TRANSAKCIJE (annex VI Rulebook)	81
9.1	Upute za PPU platitelja	81
9.2	Upute za PPU primatelja.....	82
10.	PRILOZI	83
10.1	Upute za Korisnike:.....	83
10.2	Upute za Sudionike:.....	83

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA OSNOVNE SDD SHEME

Pravila Osnovne SDD Sheme temelje se na sljedećim dokumentima:

Broj dokumenta	Naziv	Izdavatelj
EPC016-06	SEPA Core Direct Debit Scheme Rulebook	EPC
EPC114-06	SEPA Core Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines	EPC
EPC130-08	SEPA Core Direct Debit Scheme Customer-to-Bank Implementation Guidelines	EPC
EPC392-08	Guidelines for the Appearance of Mandates	
	A Glossary of Terms Used in Payments and Settlement Systems	BIS
2007/64/EZ	Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ	EC
EPC248-07	SEPA CSM Market Practices	EPC
NN, br. 66/2018, NN, br. 114/2022	Zakon o platnom prometu	RH

br. 260/2012	Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima	EC
NN, br. 50/2016, NN, br. 16/2020	Zakon o provedbi Uredbi Europske unije iz područja platnog prometa	RH
NN, br. 59/2012 NN, br. 44/2016 NN, br. 118/2020	Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata	RH
EPC262-08	Creditor Identifier Overview	EPC
	SEPA izravno terećenje međubankovni formati	
	Registar SEPA Identifikatora primatelja – Uputa za korištenje	

2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA

Kratika	Značenje
CSM	Mehanizam obračuna i namirenja platnih transakcija
EC	Europska komisija
ECB	Europska središnja banka
EEA	Europski gospodarski prostor
EPC	Europsko platno vijeće
KYC	Know Your Customer – načelo "Upoznaj svojega klijenta"
PPU	Pružatelj platnih usluga
PSD	Direktiva o platnim uslugama na unutarnjem tržištu
SDD	SEPA izravno terećenje
SEPA	Jedinstveno područje plaćanja u eurima
STP	Potpuno automatizirana elektronička obrada bez ručne intervencije
ZPP	Zakon o platnom prometu
€STR	€STR (euro short-term rate) je kamatna stopa koju objavljuju ECB.

Pojam	Definicija
Dostupnost	Dostupnost je koncept po kojemu su svi transakcijski računi klijenata u SEPA-i dostupni za izvršenje izravnih terećenja u sklopu Sheme.
Korisnik	Korisnik platne usluge – fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu primatelja i/ili platitelja SEPA izravnih terećenja u eurima
Trošak povrata	Kamata i naknada koju obračunava PPU platitelja
Platitelj	Potrošač koji je Korisnik transakcijskog računa i koji daje Suglasnost primatelju za zadavanje SDD naloga
Pravila	Pravilima Osnovne SDD Sheme definiraju se poslovni zahtjevi i međubankovna pravila za funkcioniranje Sheme.
Prethodna obavijest	Primateljeva obavijest o iznosu i vremenskom rasporedu naplate dostavljena platitelju prije datuma terećenja računa
Primatelj plaćanja	Nepotrošač koji ima račun za plaćanja i za koji su namijenjena novčana sredstva iz SDD naloga

Platna Shema	Jedinstveni skup pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica za izvršavanje pojedine platne transakcije
Platna transakcija	Prijenos novčanih sredstava između računa za plaćanje koji je inicirao primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
R-transakcija	Platna transakcija koju PPU ne može propisno izvršiti ili koja ima za posljedicu iznimnu obradu, između ostalog, zbog nedostatka novčanih sredstava, opoziva, pogrešnog iznosa ili pogrešnog datuma, nedostatka Suglasnosti ili pogrešnog odnosno zatvorenog računa
Sudionik	Sudionik Osnovne SDD Sheme je svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja.
Suglasnost	Platiteljevo ovlaštenje primatelju plaćanja za zadavanje SDD naloga na teret transakcijskog računa platitelja
SDD nalog	Nalog SEPA izravnog terećenja
SEPA izravno terećenje	Platna usluga za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju zadaje primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti platitelja
Shema	Osnovna SDD Shema

Razlike između ove verzije 1.0 Pravila s primjenom od 19.11.2023. u odnosu na verziju 1.0 Pravila s primjenom od 01.01.2023.:

- u točkama 6.8.5 i 6.8.9 dopunjeno postupanje za adrese primatelja i platitelja
- promjena numeracije atributa bez promjene sadržaja atributa
- u točki 10. naziv pain i camt poruka usklađen s 2019 verzijom ISO 20022.

3. UVOD

Pravilima Osnovne SDD Sheme (u nastavku teksta: Pravila) opisuju se poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade izravnih terećenja prema SEPA pravilima i nacionalnim specifičnostima.

3.1 SEPA

SEPA je jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. *The Single Euro Payments Area*), odnosno područje u kojemu pravne i fizičke osobe zadaju i primaju plaćanja u eurima, unutar Europskoga gospodarskog prostora¹, pod istim osnovnim uvjetima, s istim pravima i obvezama, neovisno o mjestu na kojemu se nalaze i neovisno o tome je li riječ o nacionalnim² ili prekograničnim plaćanjima³.

Europsko platno Vijeće (EPC) upravlja jedinstvenom platnom shemom za izvršavanje SEPA izravnih terećenja u valuti euro kako bi se uskladile platne sheme i različite platforme na nacionalnoj razini.

¹ Europski gospodarski prostor obuhvaća države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (članice Europske unije, Island, Lihtenštajn i Norvešku).

² Članak 2. stavak 1. točka 30. Zakona o platnom prometu: "nacionalna platna transakcija" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 5. Zakona.

³ Članak 2. stavak 1. točka 32. Zakona o platnom prometu: "prekogranična platna transakcija" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 5. Zakona, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice.

3.2 Osnovna SDD Shema

Osnovna SDD Shema jedinstveni je skup pravila, praksi, standarda i smjernica za provedbu izravnih terećenja, koji je odvojen od bilo kakve infrastrukture ili platnog sustava koja/koji podupire njegovu primjenu.

Shema se primjenjuje na platitelje potrošače.

SEPA izravno terećenje je platna usluga za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti koju je platitelj dao primatelju plaćanja.

Pravila, prakse i standardi definirani ovim Pravilima su usklađeni s Pravilima SDD-a (Rulebook) Europskog platnog vijeća (EPC-a). Pravilima su definirane i nacionalne specifičnosti pri izvršenju SEPA izravnih terećenja.

3.3 Obvezujuća primjena Pravila

Sudionik Osnovne SDD Sheme može biti svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja i koji je pristupio Shemi potpisom Sporazuma o pristupanju.

Sporazum o pristupanju (Adherence Agreement), koji potpisuju Sudionici, obvezuje Sudionike na postupanje u skladu s Pravilima SDD (Rulebook) EPC-a.

Pravila SDD-a (Rulebook) i Sporazum o pristupanju zajedno čine multilateralni ugovor između Sudionika i EPC-a.

PPU se obvezuje primjenjivati poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja opisane Pravilima i pripadajućim dokumentima na multilateralnoj osnovi. Time se Sudionici Sheme međusobno obvezuju na dosljedno pridržavanje preuzetih obveza.

Pravilima se opisuju bitne obveze Sudionika povezanih sa Shemom. Za odnose između Sudionika i njegova klijenta te odnose između primatelja i platitelja Pravilima se propisuju minimalni zahtjevi koje definira Shema.

3.4 Odvojenost Sheme od infrastrukture

Shemom se utvrđuju poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i/ili provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja, neovisno o izboru tehničke infrastrukture PPU-a za obradu SEPA izravnih terećenja.

Pod infrastrukturom podrazumijevaju se različite vrste CSM mehanizama, tehnoloških platforma i mreža koje ih podržavaju. Infrastruktura je stvar tržišne ponude, a izbor pružatelja usluga infrastrukture odluka je PPU-a.

Sudionici su odgovorni za to da izabrana infrastruktura omogućuje poštivanje poslovnih i operativnih pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica obrade SEPA izravnih terećenja.

3.5 Ostale značajke Sheme

- Prava i obveze Sudionika te, po potrebi, njihovih klijenata, jasna su i nedvosmislena.
- U platnim porukama koriste se odgovarajući međunarodni standardi.
- Usklađenost sa Shemom osigurava potpunu interoperabilnost među Sudionicima.
- Pravila osiguravaju da je odgovornost za upravljanje rizicima na strani gdje je rizik nastao i da obveze snosi onaj koji je pogriješio.
- Sudionici mogu uvoditi specifičnosti na nacionalnom tržištu u skladu s potrebama Korisnika pod uvjetom da nisu u suprotnostima s ovim Pravilima.

3.6 Poslovne prednosti Sheme

Platna Shema pruža mnoge prednosti korisnicima u smislu funkcionalnosti, smanjenja troškova, jednostavnosti korištenja i automatizirane obrade (STP).

3.6.1 Prednosti za primatelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi primateljima su:

- jednostavan i isplativ način naplate,
- mogućnost definiranja točnog datuma naplate,
- sigurnije izvršenje naplate unutar prethodno definiranoga vremenskog roka,
- mogućnost optimizacije tijeka novca i upravljanja likvidnošću,
- jednostavno usklađivanje primljenih uplata (naplata),
- mogućnost automatizacije rješavanja R-transakcija poput: odbijanja (Reject), povrata (Return i Refund) ili poništenja (Reversal),
- mogućnost naplate od svih platitelja korištenjem jedinstvenoga platnog instrumenta,
- smanjenje administrativnih troškova i povećanje sigurnosti kroz opcionalnu upotrebu digitalnih potpisa za potpisivanje Suglasnosti (kada bude implementirana e-suglasnost).

Prema Shemi svi izdavatelji ponavljajućih i jednokratnih računa za pruženu uslugu mogući su primatelji SEPA izravnih terećenja.

3.6.2 Prednosti za platitelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi platiteljima su:

- jednostavan način plaćanja računa, bez rizika od posljedica zakašnjelog plaćanja,
- jednostavno praćenje terećenja na izvodima transakcijskih računa,
- mogućnost potpisivanja Suglasnosti u papirnatom obliku ili potpuno elektroničkim načinom (kada e-suglasnost bude u primjeni),
- brza i jednostavna procedura povrata novca, bez pitanja, dostupna unutar osam tjedana od datuma terećenja.

Prema Shemi platitelji su potrošači. Ako je PPU platitelja unutar RH, za izvršenje platne transakcije moguće je teretiti samo transakcijski račun vrste 31 ili 32. Ako PPU platitelja nije unutar RH, kontrolu transakcijskog računa platitelja obavlja PPU platitelja.

3.6.3 Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi Sudionicima su:

- postupci su visokoautomatizirani i isplativi, uz dematerijalizaciju podataka od početka do

kraja,

- ciklus obrade je jasan, transparentan i pouzdan,
- omogućeno je učinkovito upravljanje obvezama i rizicima,
- upravljanje rizikom pri međubankovnoj namiri i na međubankovnoj razini općenito,
- primatelji moraju na zahtjev predložiti sve dokaze da je nalog izvršen u skladu sa Suglasnosti,
- postizanje automatizirane obrade (STP) za sve transakcije, uključujući izravnu referencu na izvornu transakciju, odbijanja (Reject), povrati (Return i Refund) ili poništenja (Reversal),
- stvaranje uvjeta koji će svakom Sudioniku omogućiti pružanje usluge koja može stvoriti razuman ekonomski povrat dovoljan za osiguranje pouzdanosti, sigurnosti i rizičnog integriteta Sheme,
- jednostavnost provedbe,
- korištenje otvorenih standarda, poput ISO BIC-a kao identifikatora PPU-a i europskog IBAN-a kao identifikatora računa,
- nedvosmislena identifikacija svih primatelja SEPA izravnih terećenja – identifikator primatelja,
- primjena skupa usklađenih pravila i standarda.

3.6.4 Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)

Radi poboljšanja ponude i povećanja konkurentnosti, upravitelj platnog sustava može dodati druge funkcionalnosti i usluge pod uvjetom da su poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja u potpunosti ispunjeni. Odvajanje Sheme od infrastrukture omogućuje Sudionicima Sheme slobodan izbor i pristup CSM-u neovisno o vlastitoj infrastrukturi odnosno infrastrukturi CSM-a.

3.7 Pravni okvir Sheme

Osnovna SDD Shema se temelji na dokumentaciji EPC-a:

- 2023 SEPA Direct Debit Core Scheme Rulebook, verzija 1.0,
- 2023 SEPA Core Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines, verzija 1.0,
- 2023 SEPA Core Direct Debit Scheme Customer-to-Bank Implementation Guidelines, verzija 1.0,
- Guidelines for the Appearance of Mandates for the SDD Core and SDD B2B Schemes, verzija 8.0,
- Guidance on reason codes for SEPA Direct Debit R-transactions, verzija 6.0.

4. OPSEG OSNOVNE SDD SCHEME

4.1 Priroda Sheme

Nalog SEPA izravnog terećenja s transakcijskog računa platitelja inicira primatelj preko svojeg PPU-a. Platelj i primatelj moraju imati otvorene transakcijske račune kod Sudionika Sheme.

Potpisivanjem Suglasnosti za SEPA izravno terećenje platelj daje Suglasnost primatelju plaćanja za iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa platitelja te se ista ujedno smatra i autorizacijom danom PPU-u platitelja za terećenje transakcijskog računa platitelja.

Transakcije SEPA izravnog terećenja transakcije su odvojene od ugovora koji se sklapa između platitelja i primatelja. Ugovorni odnos između platitelja i primatelja ne odnosi se na PPU primatelja i PPU platitelja.

Odnosi PPU-a i njihovih klijenata regulirani su općim uvjetima o pružanju usluga SEPA izravnog terećenja i okvirnim ugovorima o vođenju transakcijskog računa.

Svrha je ključnih elemenata Sheme, skupa međubankovnih pravila, praksi i standarda za izvršenje transakcija SEPA izravnih terećenja osigurati potpunu elektroničku automatsku obradu (STP) transakcija od početka do kraja procesa.

To se odnosi i na različite postupke rješavanja iznimaka (R-transakcije) poput odbijanja (Reject), povrata (Return), poništenja (Reversal), zahtjeva za povrat (Refund), odbijanja platitelja (Refusal) i opoziva primatelja (Revocation).

Između Sudionika se dopušta samo elektronička razmjena podataka o Suglasnosti, a platitelj i primatelj Suglasnost razmjenjuju u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Shema ostavlja prostor za konkurenciju među Sudionicima. Time se u skladu s pravilima Sheme Sudionicima i skupinama Sudionika omogućuje korištenje nacionalnih specifičnosti kod izvršavanja izravnog terećenja (vidi točku 4.3).

Shema daje platiteljima potpuno pravo da odlučuju o prihvatu ili odbijanju Suglasnosti.

4.2 Ponavljajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja

Shema se odnosi na dvije vrste plaćanja:

- ponavljajuće SEPA izravno terećenje kod kojeg se autorizacija platitelja koristi za niz platnih transakcija koje inicira primatelj,
- jednokratno SEPA izravno terećenje kod kojeg platitelj daje autorizaciju za samo jednu platnu transakciju i ta se autorizacija ne može koristiti ni za koju drugu transakciju.

Ne postoji razlika u pravnoj prirodi između ove dvije vrste SEPA izravnih terećenja.

4.3 Specifičnosti kod izvršavanja izravnog terećenja za nacionalna plaćanja

Ovim se Pravilima definiraju specifičnosti kod izvršavanja izravnog terećenja za nacionalna plaćanja koje uvažavaju potrebe hrvatske bankovne zajednice i navike Korisnika platnih usluga u RH kako bi se nacionalna izravna terećenja mogla nesmetano izvršavati.

Specifičnosti kod izvršavanja izravnog terećenja za nacionalna plaćanja

Poziv na broj platitelja – definira se u poruci pain.008 kao podatak **End To End Identification** (polje 2.74 u SEPA CORE DIRECT DEBIT SCHEME CUSTOMER-TO-BANK IMPLEMENTATION GUIDELINES). Obavezno se popunjava model i poziv na broj platitelja prema „Jedinstvenom pregledu poziva na broj“. Ako model i poziv na broj platitelja nije naveden u polju End To End Identification, PPU će odbiti takvu platnu instrukciju. PPU platitelja ispravan model i poziv na broj platitelja nepromijenjene prenosi do PPU platitelja, a PPU platitelja do platitelja.

Poziv na broj primatelja – definira se u poruci pain.008 kao podatak Remittance Information/Structured/Creditor Reference Information/Reference (polje 2.173/2.175/2.178/2.184 u SEPA CORE DIRECT DEBIT SCHEME CUSTOMER-TO-BANK

IMPLEMENTATION GUIDELINES). Obavezno se popunjava model i poziv na broj primatelja prema Naputku ili Jedinstvenom pregledu poziva na broj. Ako model i poziv na broj primatelja nije naveden u polju **Remittance Information/Structured/Creditor Reference Information/Reference**, PPU će odbiti takav nalog. PPU primatelja ispravan model i poziv na broj primatelja nepromijenjene prenosi do PPU platitelja, a PPU platitelja do platitelja.

Opis plaćanja – definira se u poruci pain.008 kao podatak **Remittance Information/Structured/** Additional Remittance Information (polje 2.173/2.175/2.187 u SEPA CORE DIRECT DEBIT SCHEME CUSTOMER-TO-BANK IMPLEMENTATION GUIDELINES). Obavezno se popunjava opis plaćanja u slobodnoj formi do maksimalno 140 znakova. PPU primatelja opis plaćanja nepromijenjen prenosi do PPU platitelja, a PPU platitelja do platitelja.

Obveznim korištenjem modela i poziva na broj te opisa plaćanja za nacionalne platne transakcije osigurava se STP i zadržava već razvijen automatizam knjiženja i redovitost korištenja u poslovnim sustavima.

4.4 Valuta

SEPA izravna terećenja provode se u EUR-ima tijekom cijelog procesa obrade, uključujući i obrade R-transakcija. Transakcijski računi platitelja i primatelja mogu biti u EUR-ima ili nekoj drugoj valuti. Preračunavanja valuta koja obavlja PPU platitelja ili PPU primatelja, kao i povezani rizici za PPU, nisu predmet ove Sheme.

Svi povrati (Return), poništenja (Reversal), zahtjevi za povrat (Refund) i opozivi primatelja (Revocation) moraju se temeljiti na točnom iznosu izvornog SEPA izravnog terećenja u EUR-ima.

4.5 Dostupnost

Pristupanjem Shemi Sudionici se obvezuju primati i obrađivati SEPA izravna terećenja u skladu sa Shemom.

4.6 XSD shema

HR XSD shema za SEPA izravno terećenje sadržava propisanu strukturu SEPA Osnovnih izravnog terećenja prema pravilima SEPA-e i ISO 20022 formata kao i specifičnim nacionalnim pravilima dogovorenima na razini bankovne zajednice.

HR XSD shema dostupna je na internetskim stranicama www.sepa.hr, Hrvatske narodne banke, Hrvatske udruge banaka, poslovnih banaka registriranih u Republici Hrvatskoj, Hrvatske gospodarske komore i Financijske agencije.

4.7 Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih dijakritičkih znakova

U SEPA izravnim terećenjima dopušteno je korištenje latiničnog pisma, brojeva i posebnih znakova, a u nacionalnim platnim transakcijama dozvoljeno je i korištenje dijakritičkih znakova (u slovima č, ć, đ, š i ž) kako je propisano uputama za Korisnike.

5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA OSNOVNE SDD SHEME

5.1 Korisnici i Sudionici

U izvršenju SEPA izravnih terećenja raspoznajemo četiri glavne uloge:

- **Primatelj** je Korisnik Sheme koji prima novčana sredstva u korist svojega transakcijskog računa na osnovi zaprimljene Suglasnosti od platitelja koju pohranjuje radi iniciranja naloga SEPA izravnih terećenja. Primatelj može biti samo nepotrošač.
- **Platitelj** je Korisnik Sheme koji daje Suglasnost primatelju da inicira naloge SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa. Platitelj je uvijek potrošač i Korisnik transakcijskog računa koji se tereti.
- **PPU primatelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun primatelja i s njim sklapa ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju tog ugovora PPU primatelja prima i obrađuje naloge SEPA izravnog terećenja primatelja, prosljeđujući ih prema PPU-u platitelja u skladu s ovim Pravilima.
- **PPU platitelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun platitelja koji će se teretiti i koji s platiteljem sklapa okvirni ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju toga okvirnog ugovora PPU platitelja izvršava svaki nalog SEPA izravnog terećenja koji je inicirao primatelj, terećenjem transakcijskog računa platitelja u skladu s ovim Pravilima.

U Shemu mogu biti uključeni i drugi subjekti:

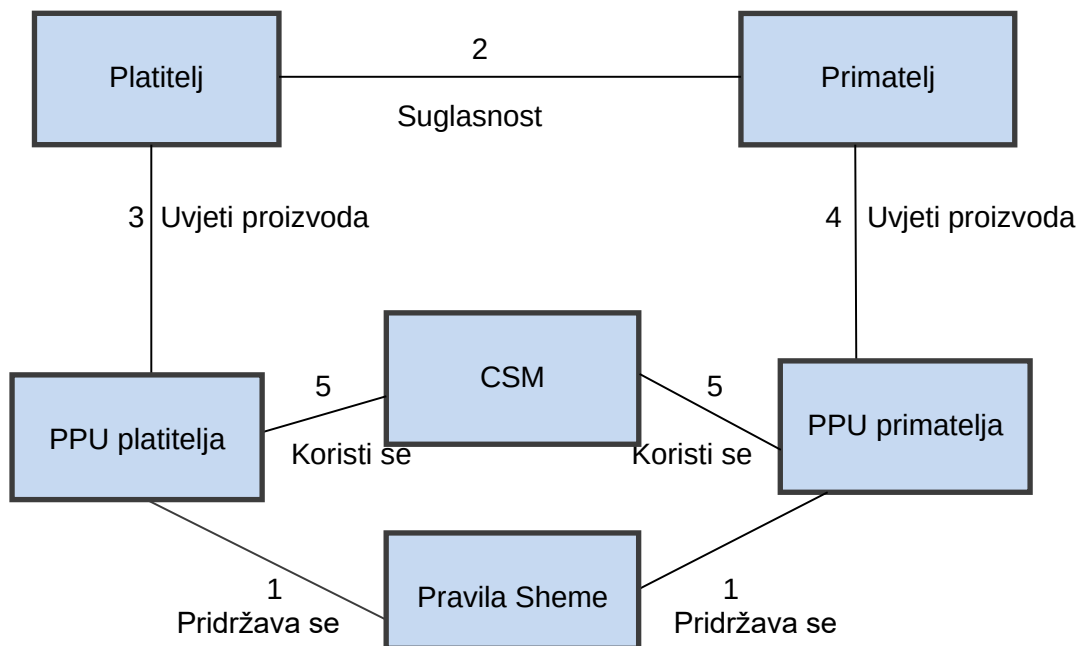
- **CSM:** Mehanizmi obračuna i namire mogu uključivati usluge obračuna i namire koje obavljaju klirinške kuće, unutarbankovni i unutargrupni dogovori te bilateralni ili multilateralni sporazumi između Sudionika. Termin CSM ne označava nužno jedan subjekt. Primjerice, funkciju obračuna i funkciju namire mogu obavljati zasebni subjekti.
- **PPU posrednik:** PPU koji nudi posredničke usluge drugom PPU-u platitelja i/ili primatelja u slučajevima kada on sam nije izravan Sudionik CSM-a.
- **Treće strane:** Na temelju ugovora za PPU obavljaju usluge koje je dopušteno eksternalizirati.

Ako se PPU platitelja i PPU primatelja koriste uslugama treće strane, obvezni su osigurati da treća strana platne transakcije izvršava u skladu s ovim Pravilima.

EPC vodi Registar Sudionika koji su pristupili Shemi.

5.2 Četverokutni model

U dijagramu su prikazani ugovorni odnosi između Korisnika i Sudionika.

Slika 1. Četverokutni model – Ugovorni odnos

Korisnici i Sudionici Sheme međusobno su povezani nizom odnosa označenih brojevima:

1. Ugovorni odnos temeljen na Shemi kojim su svi Sudionici Sheme vezani Sporazumom o pristupanju.
2. Odnos između primatelja i platitelja povezan sa zahtjevom za izvršenje plaćanja. Rezultat tog odnosa je Suglasnost dogovorena između primatelja i platitelja koju potpisuje platitelj. Skupovi podataka potrebni za Suglasnost propisani su Shemom, a odnos između primatelja i platitelja Shema ne regulira.
3. Odnos između platitelja i njegova PPU-a povezan s uslugom SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
4. Odnos između primatelja i njegovog PPU-a u vezi s pružanjem usluge SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
5. Odnos između PPU-a platitelja i PPU-a primatelja te odabranih mehanizama obračuna i namire (CSM) povezan s uvjetima pruženih usluga. Ovi odnosi nisu regulirani Shemom, ali su Sudionici u tim odnosima obvezni osigurati poštivanje minimuma zahtjeva za izvršenje SEPA izravnog terećenja.
6. Po potrebi, odnosi između PPU-a platitelja i/ili PPU-a primatelja te svih posredničkih PPU koje ne regulira Shema (niti su prikazani na dijagramu Slika 1.).

5.3 Mehanizmi obračuna i namire (CSM)

Mehanizmi obračuna i namire odgovorni su prema PPU-u platitelja i PPU-u primatelja koji se koriste njihovim uslugama.

Mehanizmi obračuna:

- moraju biti usklađeni sa ZPP-om i Zakonom o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata,
- podržavaju obradu SEPA izravnih terećenja u skladu s ovim Pravilima,
- zaprimaju transakcije SEPA izravnog terećenja PPU-a primatelja,
- obračunavaju transakcije SEPA izravnog terećenja i proslijeđuju ih prema PPU-u platitelja, osiguravajući da svi podaci koje je naveo primatelj i PPU primatelja budu preneseni u cijelosti i bez izmjena do PPU-a platitelja i platitelja,
- obrađuju R-transakcije kao što su odbijanja (Reject), povrati (Return) i zahtjevi za povrat (Refund),
- osiguravaju namiru u Target 2 sustavu,
- osiguravaju sve potrebne postupke za upravljanje rizicima i druge povezane usluge.

5.4 Eksternalizacija aktivnosti Sudionika posrednika

Sudionik koji s trećim stranama ugovori obavljanje pojedinih aktivnosti pružanja usluge SEPA izravnog terećenja (eksternalizacija), uključujući i usluge koje mu na temelju ugovora pruža PPU posrednik, dužan je osigurati:

- da je navedena usluga u skladu s obvezama preuzetima ovim Pravilima,
- transparentnost usluge prema drugim Sudionicima i klijentima,
- da navedena usluga ne utječe ili ne mijenja međusobne obveze Sudionika preuzete ovim Pravilima.

Ako se Sudionik koristi uslugama PPU-a posrednika za obavljanje bilo koje funkcije povezane sa SEPA izravnim terećenjima, dužan je:

- osigurati transparentnost te ni u kojem slučaju ne mijenjati ili utjecati na obveze Sudionika,
- sklopiti poseban ugovor s PPU-om posrednikom.

5.5 Odnos s Korisnicima

Pravila ne propisuju odnos Sudionika i Korisnika, međutim svaki je Sudionik (svojim aktima kojima uređuje odnos s Korisnicima) obavezan osigurati postupanje sukladno Pravilima.

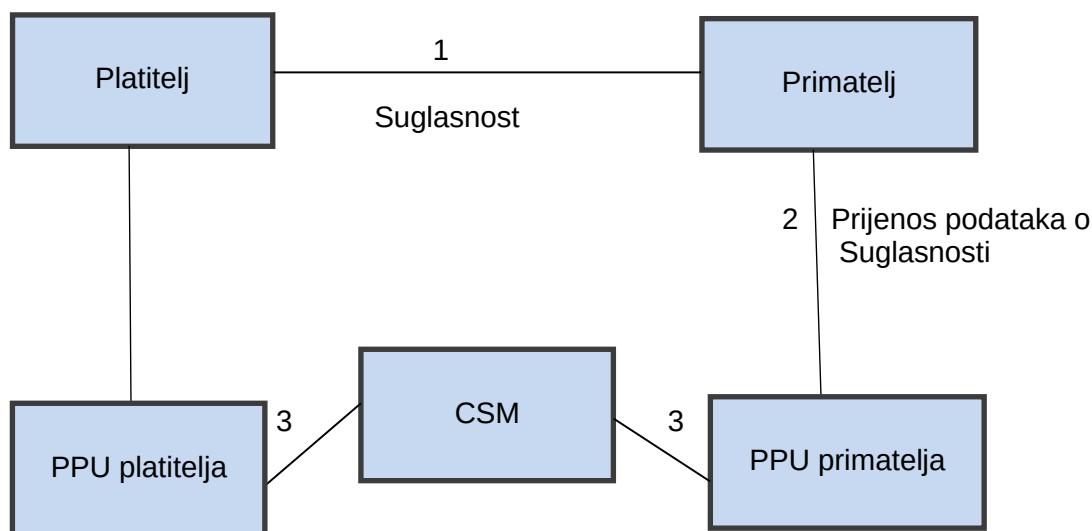
Sudionici moraju osigurati da okvirni ugovori za platitelje i ugovori s primateljima omogućuju Sudionicima ispunjavanje njihovih obveza prema Shemi.

6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA

Svi Sudionici Sheme i drugi subjekti moraju poštivati poslovna i operativna pravila Sheme kako bi Shema ispravno funkcionirala.

6.1 Suglasnost

Shematski prikaz Korisnika i Sudionika Sheme i njihove interakcije pri davanju Suglasnosti prikazan je sljedećim dijagramom:

Slika 2. Četverokutni model – Suglasnost

Suglasnost (1) izraz je pristanka koji platitelj daje primatelju, čime navedenom primatelju dopušta iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa platitelja te dopušta njegovom PPU-u da postupa u skladu s tim uputama, a prema Pravilima.

Platitelj popunjava svoje podatke na Suglasnosti i daje ju primatelju. Suglasnost može biti u papirnatom obliku koju platitelj vlastoručno potpisuje. Papirnata Suglasnost može se pohranjivati kao izvorni dokument ili u digitaliziranom obliku u skladu s zakonskim propisima. Suglasnost također može biti elektronički dokument koji je izrađen i potpisan naprednim elektroničkim potpisom.

Suglasnost, u papirnatom ili u elektroničkom obliku, mora sadržavati obavezan tekst i ime i prezime platitelja koji je potpisuje. Sadržaj Suglasnosti opisan je u točki 6.7.2 ovih Pravila.

Primatelj može platitelju ponuditi automatizirano sredstvo popunjavanja Suglasnosti, uključujući korištenje naprednoga elektroničkog potpisa.

Primatelj ima obvezu Suglasnost, bilo u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajedno sa svim povezanim izmjenama i dopunama ili informacijama u vezi s otkazom, opozivom ili prestankom važenja, pohraniti u nepromijenjenom obliku u skladu s zakonskim propisima te ugovornim uvjetima s PPU-om primatelja. Nakon opoziva ili otkaza Suglasnosti primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s važećim zakonskim zahtjevima, njegovim ugovornim uvjetima sa svojim PPU-om te minimalno tijekom razdoblja koje se propisuje točkom 6.5.4 Pravila kako bi platitelj dobio povrat novčanih sredstava za neautoriziranu transakciju u skladu sa Shemom.

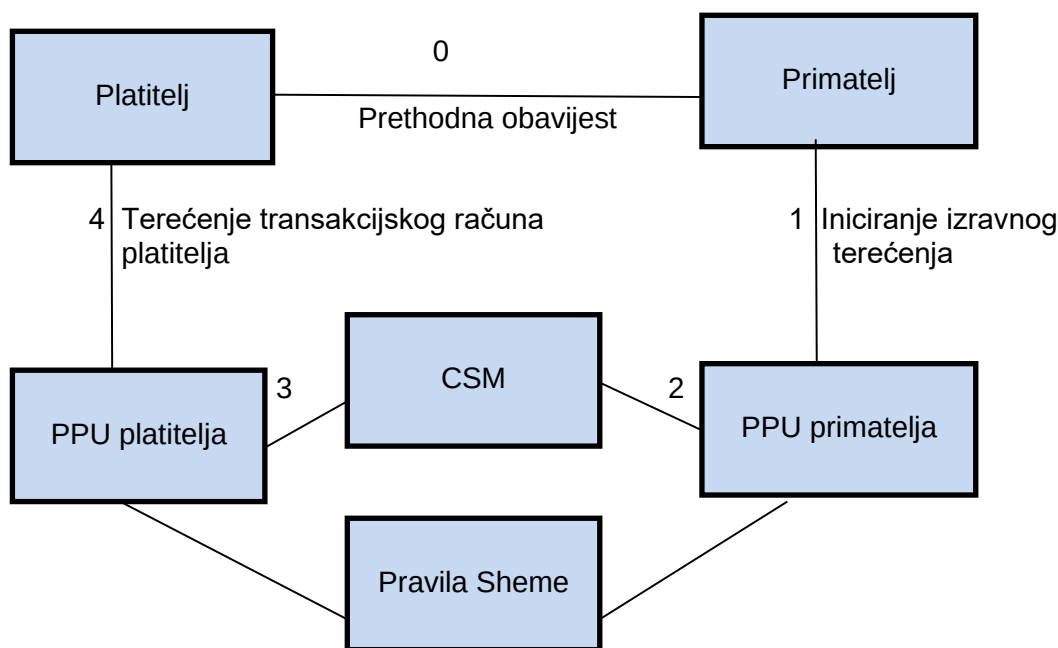
Kada je Suglasnost u papirnatom obliku, primatelj mora dematerijalizirati podatke s potpisane

Suglasnosti bez mijenjanja sadržaja papirnatih Suglasnosti. Kada je Suglasnost u elektroničkom obliku, podaci s elektroničkog dokumenta moraju se izdvojiti bez mijenjanja sadržaja elektroničke Suglasnosti.

Podaci sa Suglasnosti moraju se proslijediti do PPU-a primatelja (2) zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja. Dematerijalizirani podaci sa Suglasnosti zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja moraju se proslijediti (3) od PPU-a primatelja do PPU-a platitelja preko odabranog CSM-a. PPU platitelja može nuditi dodatne usluge platitelju korištenjem podataka sa Suglasnosti. Dodatne usluge može nuditi i PPU primatelja svojem primatelju.

6.2 Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog)

U dijagramu je dan Shematski pregled sudionika i njihove interakcije u procesu postupanja s nalogom SEPA izravnog terećenja.

Slika 3. Četverokutni model – SDD nalog

Primatelj mora poslati prethodnu obavijest (0) platitelju u skladu s vremenskim okvirom definiranim u točki 6.3.

Nakon primitka potpisane Suglasnosti primatelj može inicirati SDD nalog (1).

Primatelj ima obvezu pridržavati se propisanog razdoblja za podnošenje SDD naloga prije datuma izvršenja. PPU platitelja ima obvezu zaprimiti SDD nalog najkasnije jedan međubankovni radni dan prije datuma izvršenja bez obzira na to radi li se o jednokratnom ili ponavljajućem SEPA izravnom terećenju. Detaljnije informacije o vremenskom tijeku obrada navedene su u poglavlju 6.3.

PPU primatelja šalje SDD naloge PPU-u platitelja preko odabranog CSM-a (2).

CSM će obraditi SDD naloge te ih proslijediti prema ciklusu obračuna (3) i obaviti ostale postupke povezane s obračunom.

PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja samo ako su ispunjeni uvjeti za izvršenje naloga iz okvirnog ugovora između platitelja i njegova PPU-a te može platiteljima ponuditi dodatne usluge (4), ali Shema ga na to ne obvezuje.

Platitelj od svojeg PPU-a može zatražiti:

- da ograniči naplatu izravnog terećenja na određeni iznos ili vremenski okvir, ili oboje;
- da blokira sva izravna terećenja računa platitelja ili da blokira sva izravna terećenja, po nalogu jednog ili više navedenih primatelja plaćanja ("crna lista"), ili da odobri samo izravna terećenja po nalogu jednog ili više navedenih primatelja plaćanja ("bijela lista").

PPU platitelja ima obvezu omogućiti ovu uslugu svojim platiteljima.

PPU platitelja može odbiti (Reject) SDD nalog prije obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga (npr. zatvoren transakcijski račun, smrt klijenta, zabrana provođenja SEPA izravnih terećenja za taj transakcijski račun, zbog razloga navedenih odredbama ZPP-a kojima se uređuje isključenje odgovornosti ili ako platitelj odbija terećenje).

PPU platitelja može tražiti povrat (Return) SDD naloga najkasnije peti međubankovni radni dan nakon datuma obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga (npr. zatvoren transakcijski račun, klijent preminuo, zabrana provođenja SEPA izravnih terećenja za taj transakcijski račun, zbog razloga navedenih odredbama ZPP-a kojima se uređuje isključenje odgovornosti ili ako platitelj odbija terećenje). Pravila Sheme daju ugovorno pravo PPU-u platitelja za povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od PPU-a primatelja. PPU primatelja ima pravo na povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od primatelja u skladu s međusobno ugovorenim uvjetima.

Platitelj ima pravo na povrat (Refund) temeljem zahtjeva upućenog svojem PPU-u u skladu s točkama 6.3 i 6.4. Pravila. Ako platitelj ima pravo na povrat prema Pravilima, PPU platitelja mora vratiti iznos platitelju. Pravila Sheme daju ugovorno pravo PPU-u platitelja da iznos povrata nadoknadi od PPU-a primatelja. PPU primatelja ima pravo na povrat iznosa ove R-transakcije (Refund) od primatelja u skladu s međusobno ugovorenim uvjetima. Izvršeni povrat ne oslobađa platitelja obveze da sva pitanja u vezi sa spornim nalogom razriješi s primateljem niti povrat sredstava koji je izvršio PPU platitelj utječe na ishod tog spora. Eventualna sporna pitanja između platitelja i primatelja zbog SDD naloga izvan su opsega Sheme.

Za ponavljajuće SEPA izravno terećenje primatelj višekratno zadaje SDD naloge u skladu sa Suglasnosti. PPU primatelja prosljeđuje SDD naloge CSM-u, koji ih zatim prosljeđuje PPU-u platitelja kako bi se teretio transakcijski račun platitelja.

Ako primatelj ne inicira SDD nalog u skladu sa Suglasnosti u razdoblju od 36 mjeseci (počevši od datuma zadavanja zadnjeg SDD naloga, čak i ako je odbijen (Reject) ili vraćen (Return ili Refund)), primatelj mora otkazati Suglasnost i više mu nije dopušteno zadavati SDD naloge na temelju otkazane Suglasnosti. Ako postoji daljnja potreba za SEPA izravnim terećenjem, mora se potpisati nova Suglasnost. Pravila ne obvezuju PPU-a platitelja ni PPU-a primatelja na provjeru ispravne primjene ovog pravila, već je to isključivo obveza primatelja.

6.3 Vremenski tijek obrade

Tijek obrade SDD naloga opisan je na sljedeći način:

- ključni datumi za normalni tijek,
- ključni datumi za R-transakcije,
- krajnje vrijeme primitka (Cut-off time),
- terminski plan.

Međubankovni radni dan jest TARGET 2 radni dan za međubankovno poslovanje i izvršenje SEPA izravnog terećenja.

Kalendarski dan je bilo koji dan u godini.

6.3.1 Standardni odnosi između ključnih datuma

Datum dospijeća SDD naloga datum je na koji dospijeva obveza platitelja prema primatelju i mora biti definiran ugovorom ili općim uvjetima između platitelja i primatelja.

Datum izvršenja (Requested Collection Date – dan D) je datum koji primatelj dostavlja u SDD nalogu i na koji želi da mu se odobri račun za iznos platne transakcije inicirane na temelju Suglasnosti.

Datum obračuna je datum na koji se obavlja obračun u CSM-u.

Datum terećenja je datum na koji se tereti transakcijski račun platitelja.

U pravilu su **datum izvršenja, datum obračuna i datum terećenja isti**.

To se pravilo ostvaruje kada su ispunjene sljedeće pretpostavke:

- SDD nalog sadržava datum izvršenja u skladu s pravilima Sheme.
- PPU platitelja i PPU primatelja dostupni su za obračun na datum izvršenja.
- CSM je otvoren za obračun/namiru na datum izvršenja.
- PPU platitelja može teretiti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga na datum izvršenja.

6.3.2 Nestandardni odnos između ključnih datuma

U sljedećim slučajevima standardni odnos između ključnih datuma nije moguć:

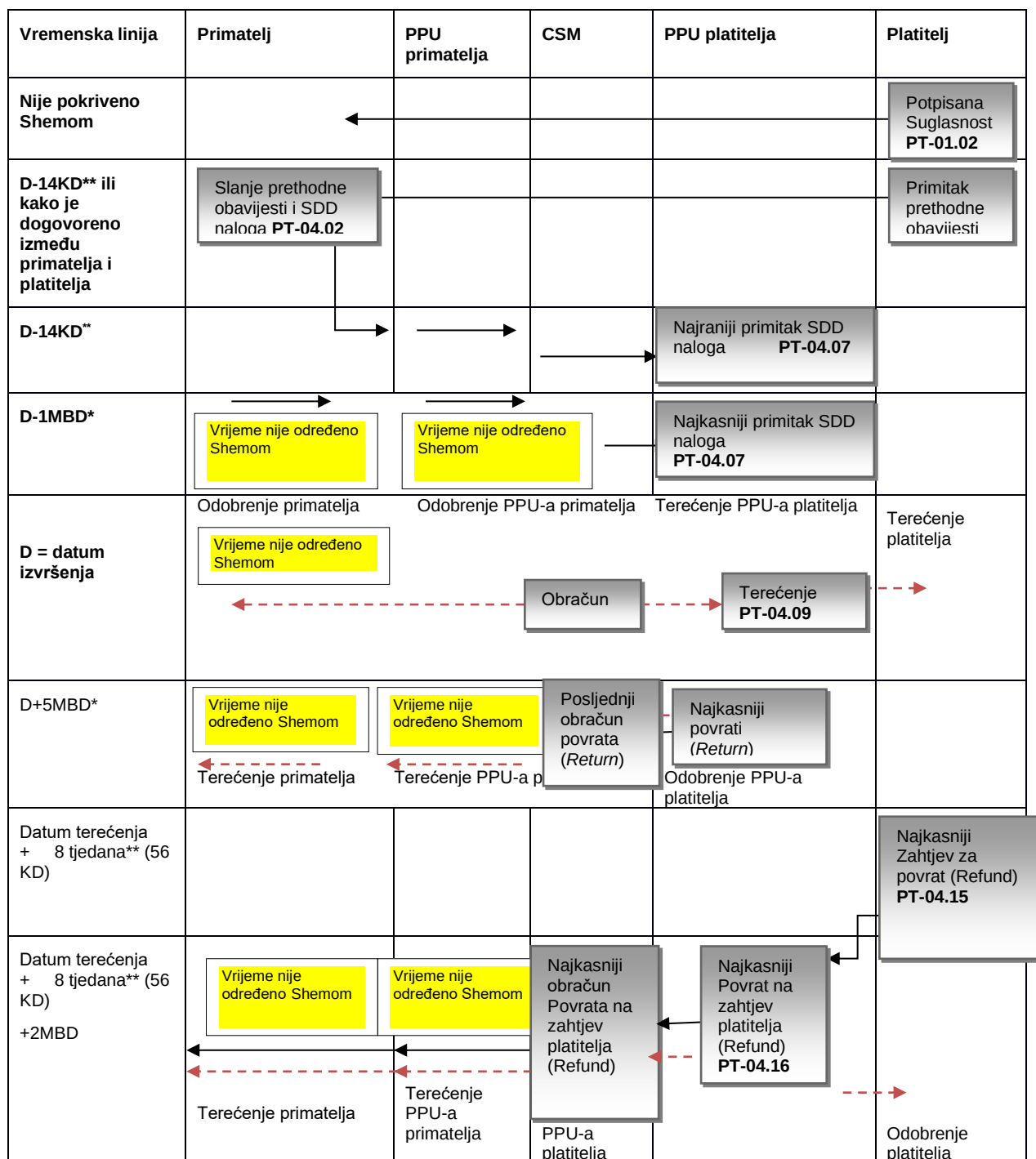
- Kada zbog bilo kojeg razloga SDD nalog nije dostavljen u skladu s krajnjim vremenom primitka te njegov datum izvršenja ne dopušta PPU-u platitelja da zaprimi SDD nalog u skladu s pravilom opisanim u točki 6.3.4, primatelj ili PPU primatelja ovaj datum izvršenja može zamijeniti što ranijim novim datumom izvršenja u skladu s međusobnim dogovorom. Na međubankovnoj razini zadani datum izvršenja ne može se nikada mijenjati.
- Kada datum izvršenja nije međubankovni radni dan, datum obračuna je sljedeći međubankovni radni dan.
- Iznimno, kad PPU platitelja zbog tehničkih problema ne može teretiti transakcijski račun platitelja na datum izvršenja, terećenje se može izvršiti naknadno. PPU platitelja mora zatražiti povrat (Return) na vrijeme, kako bi ispunio pravilo da se povrati mogu obračunati najkasnije na D+5 međubankovnih radnih dana.

6.3.3 Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)

Shema pokriva krajnje vrijeme primitka izraženo jedino u danima. Krajnje vrijeme primitka unutar pojedinog dana dogovara se između CSM-a i Sudionika, kao i između PPU-a primatelja i primatelja, te PPU-a platitelja i platitelja.

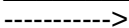
6.3.4 Vremenski tijek obrada

U dijagramu je prikazana transakcija po vremenskom tijeku obrade, osim detaljnog opisa povrata (Refund) za neautoriziranu transakciju.

Slika 4. Vremenski tijek obrade

U dijagramu se koriste sljedeće kratice:

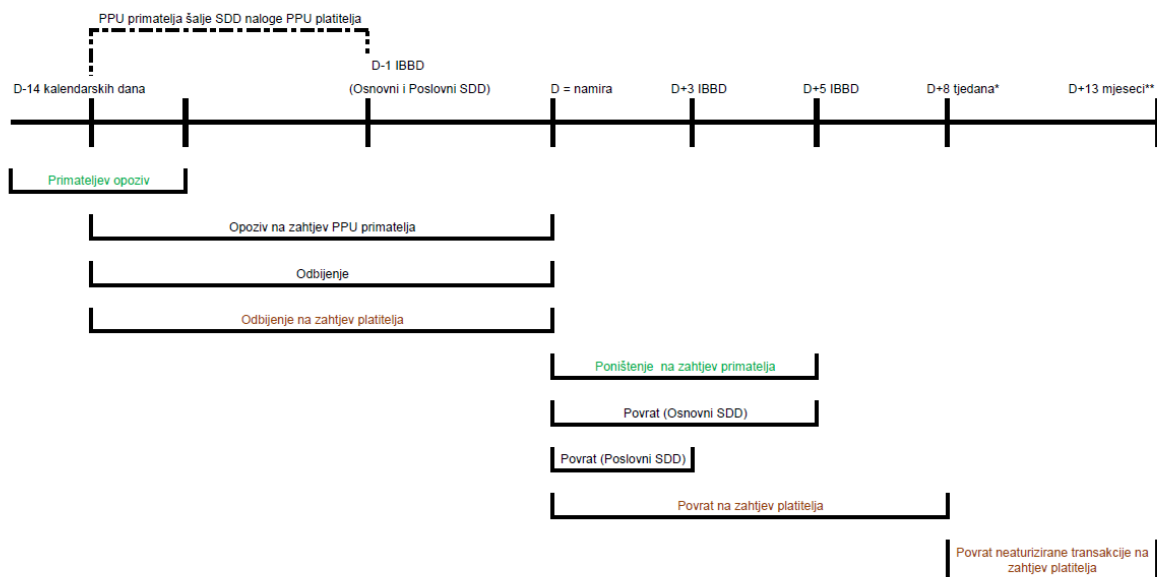
Legenda:	
	Crno – tijekovi podataka
	Crveno – isprekidana linija – financijski tijekovi
CB	PPU primatelja
DB	PPU platitelja
CSM	Mehanizam obračuna i namire
*MBD	Međubankovni radni dani
**KD	Kalendarski dani

Obrada SEPA izravnih terećenja poštuje sljedeća pravila vremenskog tijeka obrada:

- Primatelj mora poslati prethodnu obavijest najkasnije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je između platitelja i primatelja ugovoren drugi vremenski rok.
- Primatelj smije poslati SDD nalog svojem PPU-u nakon što je prethodnu obavijest poslao platitelju.
- Primatelj šalje SDD nalog svojem PPU-u najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako nije drukčije ugovorio sa svojim PPU-om.
- PPU primatelja preko CSM-a mora poslati SDD nalog PPU-u platitelja najkasnije jedan međubankovni radni dan prije datuma izvršenja, ali ne ranije od 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja.
- Najkasniji datum za obračun povrata (Return) jest peti međubankovni radni dan nakon datuma obračuna SDD naloga prosljeđenog PPU-u platitelja.
- Platitelj ima pravo podnijeti zahtjev za povrat (Refund) za sva SEPA izravna terećenja unutar osam tjedana od datuma terećenja njegova transakcijskog računa. Unutar tog razdoblja PPU platitelja će platitelju osigurati povrat (Refund) bez postavljanja pitanja o razlogu zahtjeva za povrat.
- Ako se zahtjev za povrat (Refund) odnosi na neautoriziranu platnu transakciju (vidi definiciju u točki 6.4. pod Povrati (Refund), platitelj mora podnijeti zahtjev svojem PPU-u u roku od 13 mjeseci od datuma terećenja u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuje obavijest Korisnika platnih usluga o neautoriziranim platnim transakcijama. U točki 6.5.4, PT-04.21 dane su smjernice Sudionicima kako bi odredili može li se platna transakcija smatrati neautoriziranom.
- Zadnji dan za obračun povrata (Refund) za autorizirane platne transakcije je dva međubankovna radna dana nakon isteka roka od osam tjedana od datuma terećenja (u skladu s navedenom točkom 6.). Pravila kojima se regulira proces povrata sredstava između primatelja i njegova PPU-a izvan su opsega Sheme.
- Zadnji dan za obračun povrata (Refund) za neautoriziranu platnu transakciju je najviše 30 kalendarskih dana + 4 međubankovna radna dana nakon isteka roka od 13 mjeseci od datuma terećenja (u skladu s navedenom točkom 7.). Pravila kojima se regulira proces povrata sredstava između primatelja i njegova PPU-a izvan su opsega Sheme.
- PPU primatelja mora osigurati da povrat (Return) koji je podnesen za obračun nakon D+5 ili zahtjev za povrat (Refund) koji je podnesen nakon krajnjeg roka dopuštenog ovim Pravilima neće biti obrađen, tj. neće teretiti transakcijski račun primatelja te da će o tome obavijestiti PPU platitelja.
- Poništenje primatelja (Reversal) može se obrađivati samo od datuma obračuna te unutar pet međubankovnih radnih dana nakon datuma izvršenja. Nakon proteka tog roka PPU primatelja ne smije obrađivati poništenja (Reversal) niti ih prosljeđivati u CSM.

Vrijeme odobrenja transakcijskog računa primatelja za iznos SDD naloga je izvan je opsega ove Sheme.

Kada PPU platitelja utvrdi da je neka platna transakcija neautorizirana u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuje obavijest Korisnika platnih usluga o neautoriziranim platnim transakcijama i dokaz o autentičnosti i izvršenju platnih transakcija, PPU platitelja mora odmah izvršiti povrat novčanih sredstava platitelju prema odredbama ZPP-a kojima se uređuje dokaz o autentičnosti i izvršenju platnih transakcija i odgovornost pružatelja platnih usluga za neautorizirane platne transakcije.

Međubankovni radni dan (IBBD): dan na koji PPU sudionice SDD sheme uobičajno provode međubankovno poslovanje

* Računaju se kalendarski dani + 2 međubankovna radna dana

** Bez 30 kalendarskih dana vezanih na istragu PPU platitelja (zahtjev za kopijom suglasnosti)

Slika 5. Vremenski tijek SDD naloga

6.3.5 Načela naplate naknade

Naplata naknade korisnicima za izvršenje SDD naloga temelji se na načelu "podjele naplate troška" na način da svaki Korisnik plaća naknadu svom PPU. Osnovica i visina naknade za platitelja i primatelja predmet su ugovornog odnosa PPU-a i Korisnika.

6.4 Obrada R-transakcija

Obrada SDD naloga provodi se u skladu s vremenskim tijekom obrade definiranim ovim Pravilima. Ako zbog bilo kojeg razloga netko od Sudionika ne može obraditi SDD nalog na uobičajen način, postupak obrade R-transakcija započinje u točki procesa gdje se problem otkrije. Transakcije SEPA izravnog terećenja koje rezultiraju iznimnom obradom nazivaju se R-transakcijama. R-transakcije inicirane u sklopu pravila Sheme moraju se obraditi.

Poruke koje su rezultat ovakvih situacija provode se na način opisan ovim Pravilima.

Odbijanje (Reject) jest SDD nalog koji je izuzet od redovnog izvršenja prije obračuna zbog sljedećih razloga:

- tehničkih razloga koje otkrije PPU primatelja, CSM ili PPU platitelja, poput neispravnog formata ili pogrešnog IBAN-a,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji proizlaze iz odredaba ZPP-a o isključenju odgovornosti,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji su navedeni u točki 6.2 ovih Pravila (npr. zatvoren transakcijski račun, smrt klijenta, transakcijski račun ne prihvća izravna terećenja),
- platitelj je dao zahtjev za odbijanje (Refusal) svojem PPU, a PPU platitelja će zadati odbijanje (Reject).

Odbijanje na zahtjev platitelja (Refusal) postupak je koji inicira platitelj prije međubankovnog obračuna, zbog bilo kojeg razloga, tražeći od svojeg PPU-a da se ne izvrši SDD nalog. Ovo odbijanje mora obraditi PPU platitelja u skladu s uvjetima dogovorenima s platiteljem. Ako PPU platitelja riješi zahtjev prije međubankovnog obračuna, PPU platitelja zadaje odbijanje (Reject) naloga. (Napomena: Uz mogućnost odbijanja pojedinih platnih transakcija platitelj ima pravo zatražiti svog PPU zabranu izvršenja svih SEPA izravnih terećenja s njegova transakcijskog računa.) Ako PPU platitelja riješi zahtjev nakon međubankovnog obračuna, PPU platitelja zadaje povrat (Return/Refund) naloga.

Povrat (Return) postupak je kojim PPU platitelja poslije međubankovnog obračuna traži povrat novčanih sredstava za SDD nalog na temelju kojeg nije mogao teretiti transakcijski račun platitelja.

Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal): Kada primatelj zaključi da SDD nalog nije trebao biti izvršen, može zadati **poništenje (Reversal)** nakon obračuna kako bi se platitelju vratio puni iznos pogrešnog SDD naloga. Ova Pravila ne obvezuju PPU primatelja da ponudi tu opciju svojem primatelju, a ako je nudi, primatelj je zadaje porukom pain.007 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru. PPU platitelja obvezan je rješavati poništenje koje inicira primatelj ili PPU primatelja. Primatelj nije obvezan koristiti se opcijom poništenja, ali ako to učini, poništenje koje inicira primatelj moraju (ako PPU primatelja nudi uslugu poništenja) riješiti PPU primatelja i PPU platitelja. Poništenje također može inicirati PPU primatelja zbog istih razloga. PPU platitelja ne mora obavljati nikakve provjere zaprimljenih poništenja.

Opoziv na zahtjev primatelja (Revocation) postupak je za opozivanje SDD naloga do datuma ugovorenog s njegovim PPU-om. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između primatelja i njegova PPU-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pain.007 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Opoziv na zahtjev PPU-a primatelja (Request for cancellation) postupak je PPU-a primatelja za opoziv SDD naloga prije obračuna. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između PPU-a primatelja i CSM-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pacs.007 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Povrat na zahtjev platitelja (Refund) postupak je za povrat sredstava naplaćenog SEPA izravnog terećenja, a koji je dostupan za autorizirana i neautorizirana SEPA izravna terećenja u skladu s ovim Pravilima. Zahtjev za povrat platitelj podnosi svojem PPU-u nakon obračuna i unutar razdoblja navedenog u točki 6.3.

PPU platitelja ima pravo dobiti nadoknadu, tzv. trošak povrata, od PPU primatelja za trošak nastao uslijed obračuna kamata i naknade za obradu SDD naloga. Detalji su opisani u PT-04.16.

Odbijanje (Reject), povrat (Return) i povrat na zahtjev platitelja (Refund) SDD naloga moraju se obračunati preko CSM-a koji se koristio za obračun SDD naloga, osim ako nije drukčije dogovoreno između PPU-a. Odbijanje (Reject), povrat (Return) i povrat na zahtjev platitelja (Refund) mora ponuditi svaki CSM koji želi nuditi usluge u vezi sa Shemom.

R-transakcija	Inicijator Prije obračuna u CSM-u	Inicijator Nakon obračuna u CSM-u
Reject – Odbijanje	PPU primatelja CSM PPU platitelja	
Refusal – Odbijanje na zahtjev platitelja	Platitelj	
Revocation – Opoziv na zahtjev primatelja	Primatelj	
Request for cancellation – Opoziv na zahtjev PPU-a primatelja	PPU primatelja	
Return – Povrat		PPU platitelja (D+5 MBD)
Refund – Povrat na zahtjev platitelja		Platitelj - D+8 tjedana - D+13mjeseci (neautorizirana transakcija)
Reversal – Poništenje na zahtjev primatelja		Primatelj (D+5 MBD)

Legenda:

D – Datum izvršenja

MBD – Međubankovni radni dan

6.5 Opisi postupaka (PR)

U nastavku su opisane oznake korištene u daljnjim točkama:

Opisi se temelje na konceptima postupka (Točka 6.5), koraka u postupku (Točka 6.6), skupa podataka (Točka 6.7) i atributa (Točka 6.8):

- **Postupak** se definira kao realizacija pristupa od početka do kraja važnijih poslovnih funkcija koje obavljaju različite uključene strane.
- **Korak u postupku** definira se kao realizacija svakog koraka jednog postupka koje obavljaju strane uključene u taj korak.
- **Skup podataka** definira se kao niz atributa koje zahtijevaju Pravila.
- **Atribut** se definira kao specifična informacija koja će se koristiti u Pravilima.

Kako bi se olakšalo čitanje i korištenje Pravila, koriste se strukturirani identifikacijski brojevi kako slijedi:

Postupci:	PR-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj slijeda
Koraci u postupku:	PT-xx.yy, gdje je yy jedinstveni broj koraka u postupku xx
Skup podataka:	DS-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu
Atributi:	AT-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu

Navedene vrijednosti imaju samo namjenu identifikatora. U svakom nizu brojeva u slijedu mogu nedostajati neke vrijednosti, budući da su neke stavke uklonjene tijekom izrade Pravila, a preostale stavke nisu ponovno numerirane.

Različiti postupci i njihovi koraci opisani su uz pomoć dijagrama.

Sljedeći postupci čine Shemu:

PR-01	Izdavanje Suglasnosti
PR-02	Izmjene Suglasnosti
PR-03	Otkazivanje Suglasnosti
PR-04	Nalog SEPA izravnog terećenja (pokriva i ispravne transakcije i R-transakcije koje rezultiraju iz obrade SDD naloga)
PR-05	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja
PR-06	Pribavljanje kopije Suglasnosti

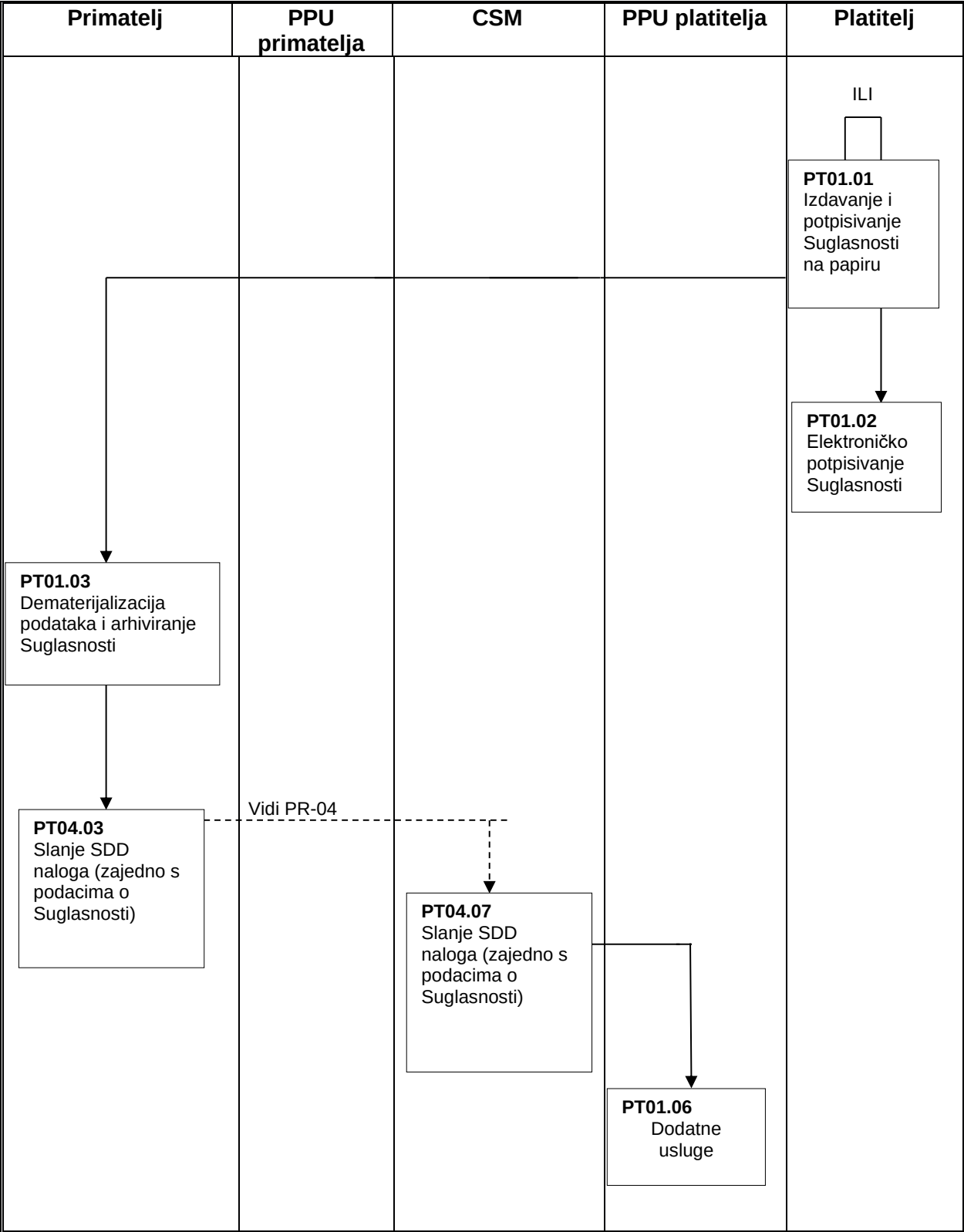
6.5.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

PT-01.01/02	Postupak izdavanja i potpisivanja Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja. Može se izvršiti postupkom temeljenim na papirnatim dokumentima (PT-01.01) ili elektroničkim postupkom (PT-01.02).
PT-01.03	Nakon prihvaćanja Suglasnosti, primatelj mora dematerijalizirati podatke vezane uz Suglasnost, arhivirati dokument prema zakonskim propisima za vremensko razdoblje koje traje minimalno koliko i rok za podnošenje zahtjeva za povrat za neautoriziranu

platnu transakciju te poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03 (vidi točku 6.5.4).

PT-01.06

Nakon PT-04.07, PPU platitelja može (opcionalno) upotrijebiti ove podatke za dodatne usluge za platitelja (vidi točku 6.5.4).

Slika 6: PR01 – Izdavanje Suglasnosti

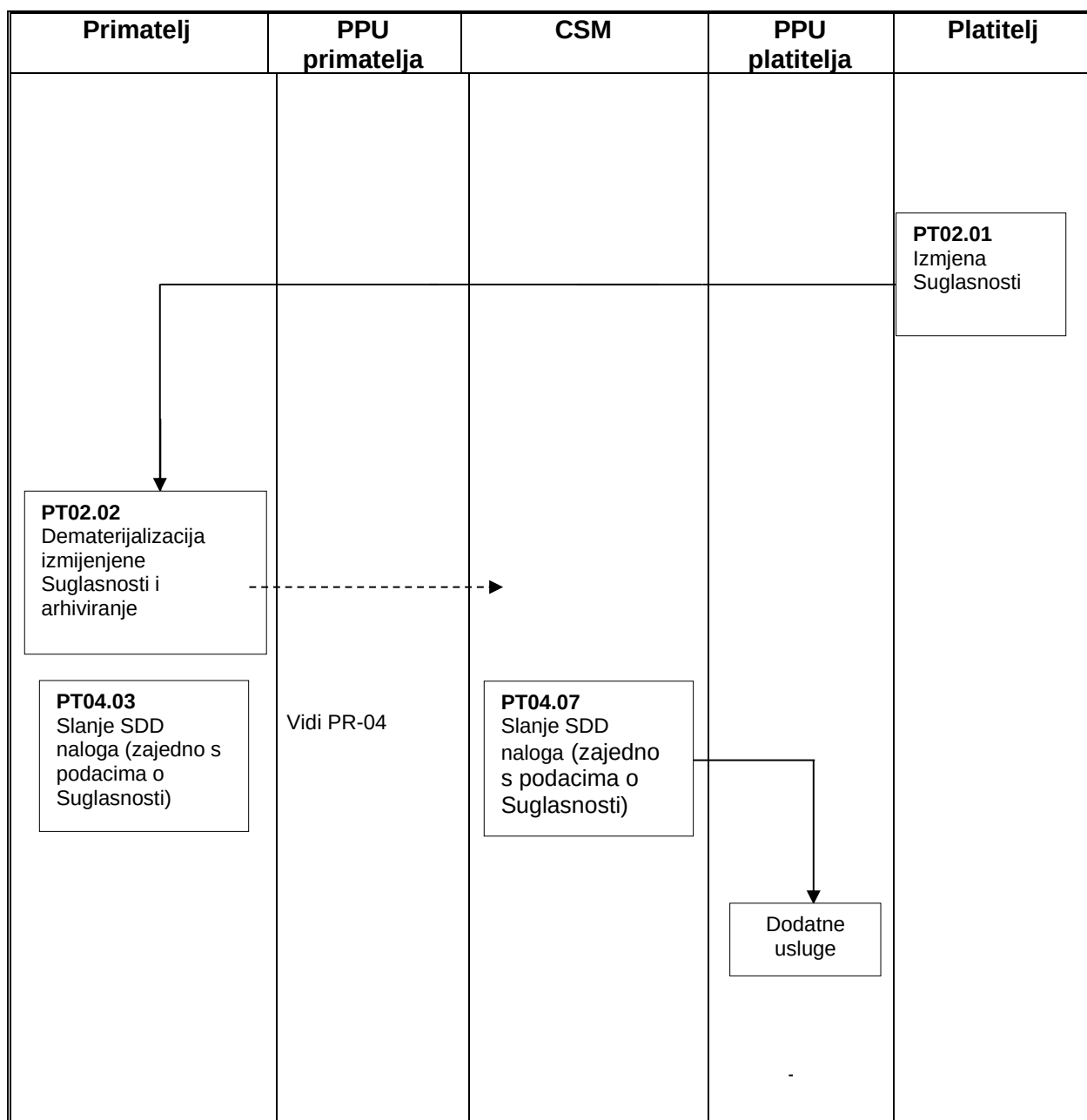
6.5.2 Izmjene Suglasnosti (PR-02)

PT-02.01

Izmjene Suglasnosti provode se između primatelja i platitelja. M007 (u točki 6.8) sadržava popis okolnosti za izmjenu Suglasnosti.

PT-02.02

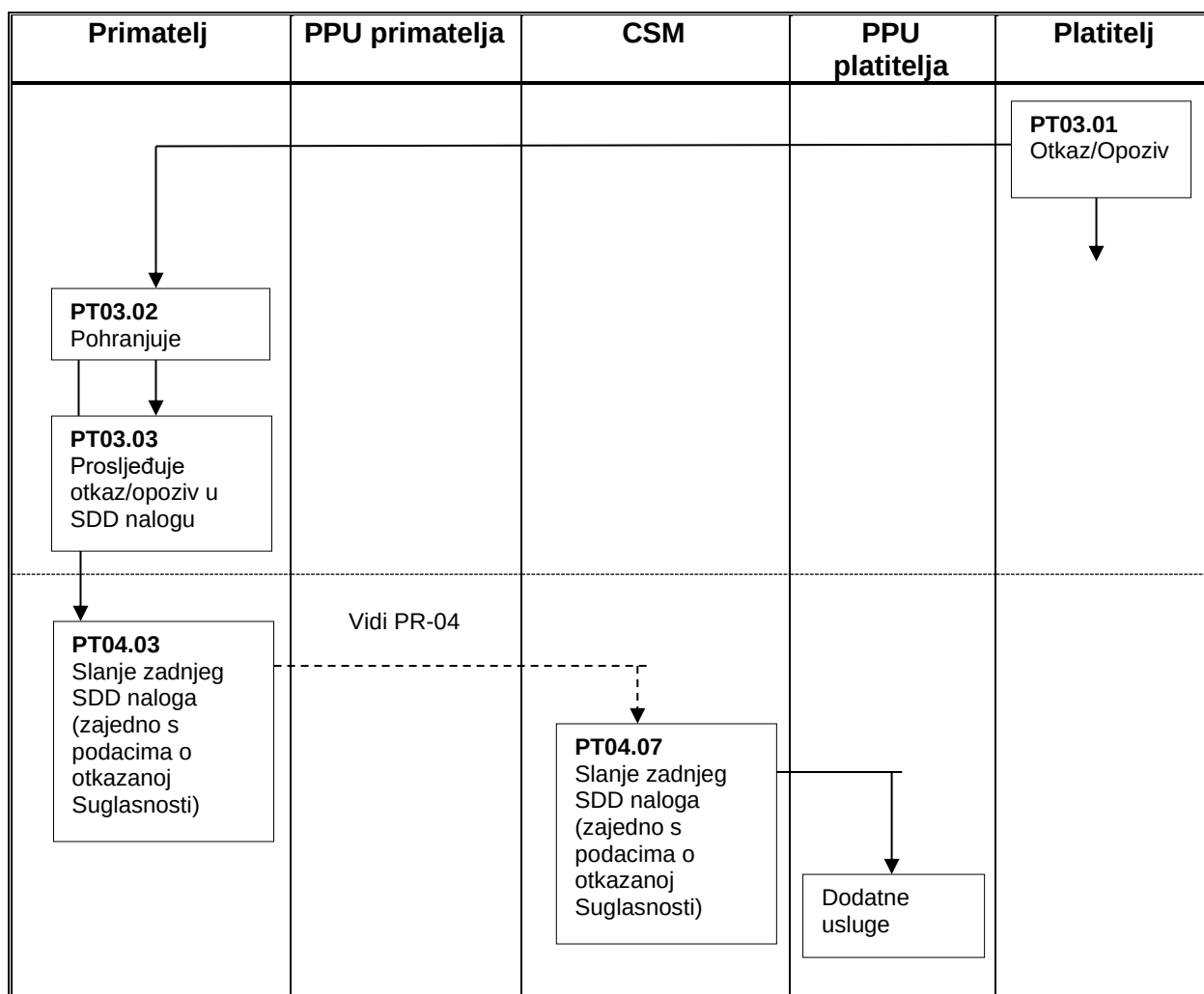
Nakon prihvaćanja Suglasnosti primatelj mora dematerijalizirati izmijenjenu Suglasnost, arhivirati dokument i poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03.

Slika 7: PR02 – Izmjene Suglasnosti

6.5.3 Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03)

- PT-03.01 Otkaz/opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU.
- PT-03.02 Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj.
- PT-03.03 Otkaz/opoziv Suglasnosti može se proslijediti u posljednjem SDD nalogu koji zadaje primatelj prema Suglasnosti koja je otkazana, kako je opisano u PT-04.03.

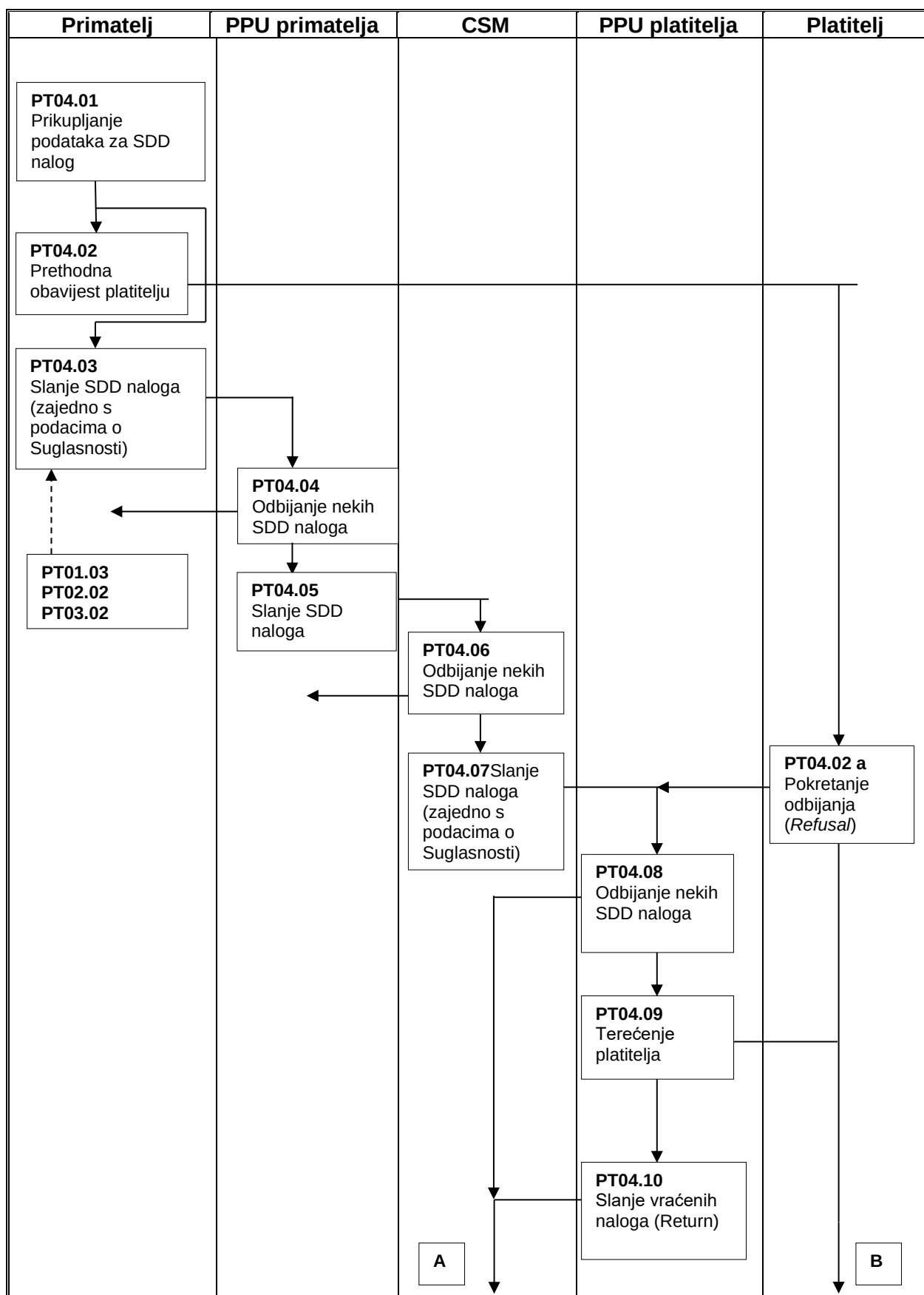
Slika 9: PR03 – Otkaz/opoziv Suglasnosti

6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

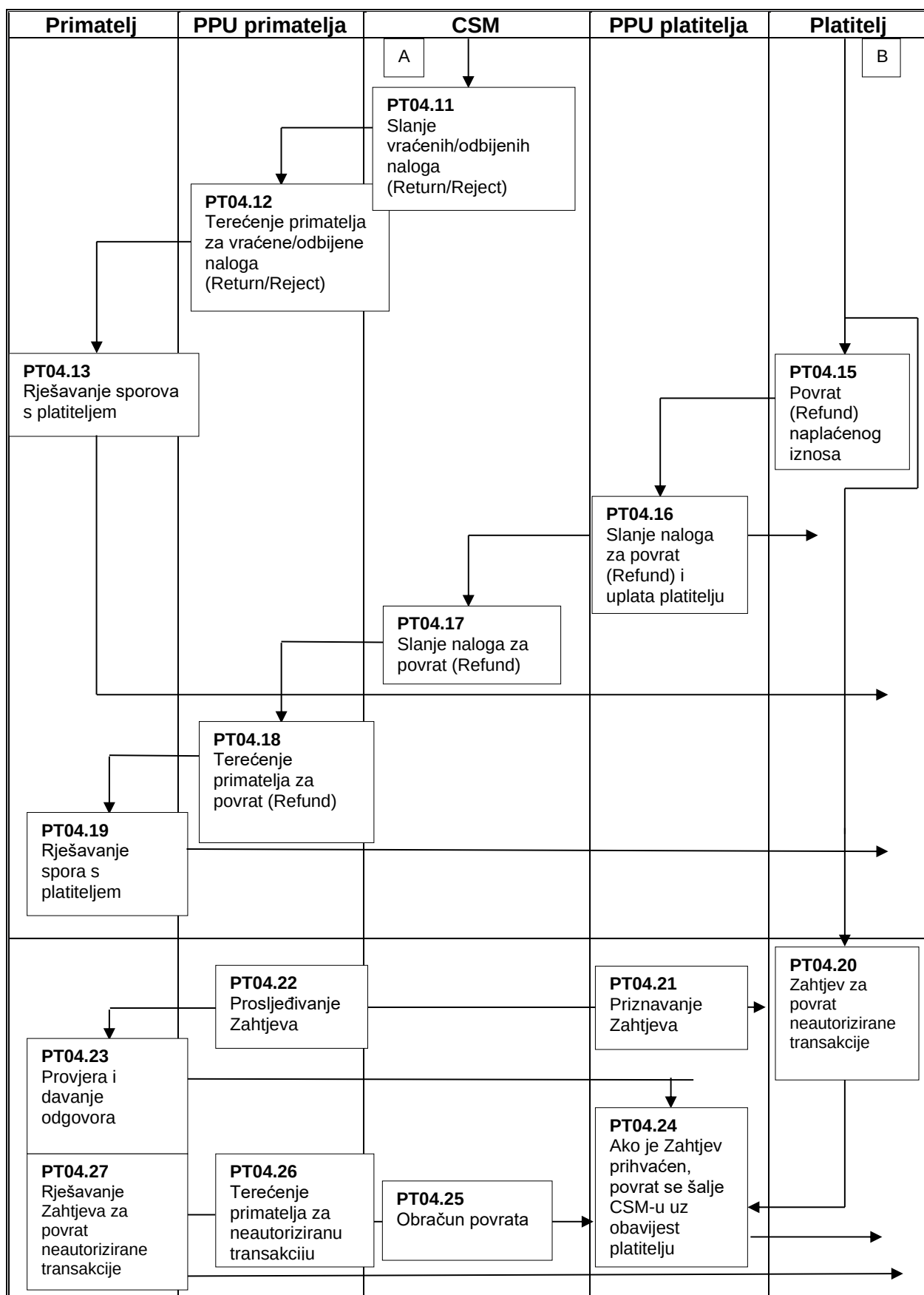
Ovaj postupak pokriva ispravne transakcije i R-transakcije koje su rezultat obrade SDD naloga.

PT-04.01	Izrada SDD naloga.
PT-04.02	Prethodna obavijest primatelja platitelju.
PT-04.02 a	Platitelj može zatražiti odbijanje (<i>Refusal</i>) SDD naloga.
PT-04.03	Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti.
PT-04.04	Odbijeni (Reject) SDD nalozi koji sadrže pogreške.
PT-04.05	PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u.
PT-04.06	Odbijanje (Reject) SDD naloga od CSM-a.
PT-04.07	CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja.
PT-04.08	PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u.
PT-04.09	PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja.
PT-04.10	PPU platitelja traži povrat (Return).
PT-04.11	CSM šalje odbijanje (Reject) ili povrat (Return) do PPU primatelja.
PT-04.12	PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijene (Reject) ili povrat (Return).
PT-04.13	Primatelj mora riješiti osporeni SDD nalog s platiteljem, bez uključenosti njihovih PPU.
PT-04.15	Platitelj traži povrat (Refund) naplaćenog iznosa u roku od 8 tjedana.
PT-04.16	PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava CSM-u.
PT-04.17	CSM šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava PPU primatelja.
PT-04.18	PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) novčanih sredstava.
PT-04.20	Platitelj pokreće Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije (nakon proteka perioda od 8 tjedana).
PT-04.21	PPU platitelja prihvaća ili odbija Zahtjev za povrat (Refund) – traži kopiju Suglasnosti od PPU primatelja.
PT-04.22	PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev za povrat (Refund) primatelju.
PT-04.23	Primatelj provjerava Zahtjev za povratom (Refund) i daje odgovor svom PPU.
PT-04.24	PPU platitelja odlučuje o Zahtjevu, a ako je prihvaćen, šalje nalog za povrat neautorizirane platne transakcije CSM-u te obavještava platitelja.

- PT-04.25** CSM šalje nalog za povrat (Refund) za neautoriziranu platnu transakciju PPU primatelja.
- PT-04.26** PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) neautorizirane platne transakcije.
- PT-04.27** Primatelj rješava spor u vezi s povratom (Refund) neautorizirane platne transakcije (izvan Scheme).

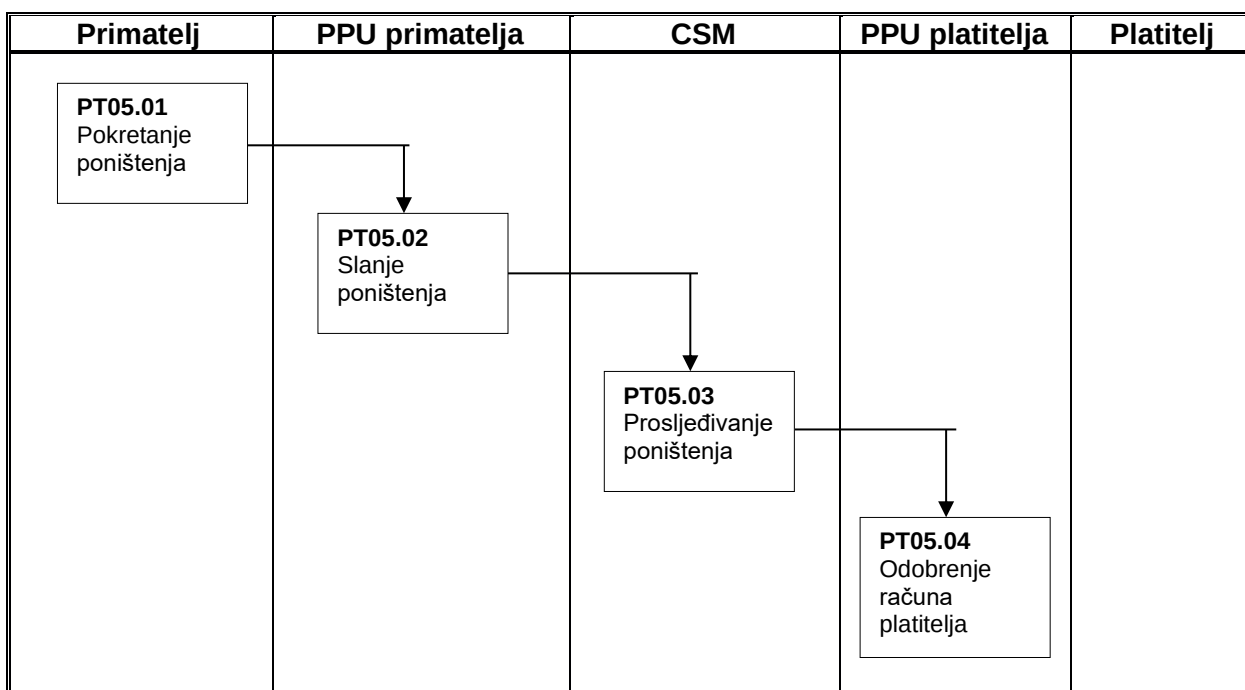

Slika 9: PR04 – Nalog SEPA izravnog terećenja- SDD nalog (1)

6.5.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)

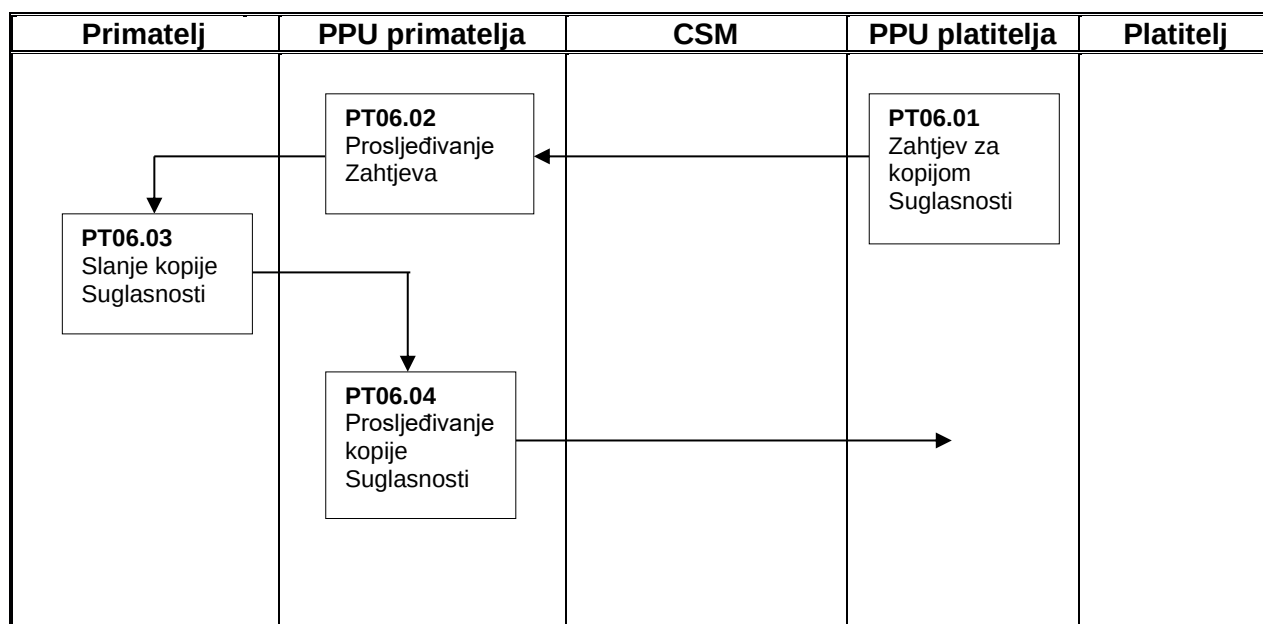
- PT-05.01 Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate platne transakcije.
- PT-05.02 PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja.
- PT-05.03 CSM proslijeđuje poništenje prema PPU platitelja.
- PT-05.04 PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenja (Reversal) obračunatih SDD naloga. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li transakcijski račun platitelja terećen za SDD nalog ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili vraćen (Return ili Refund).

Slika 11: PR05 – Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja

6.5.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)

- PT-06.01 PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti.
- PT-06.02 PPU primatelja proslijeđuje Zahtjev primatelju.
- PT-06.03 Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU.
- PT-06.04 PPU primatelja šalje traženu kopiju Suglasnosti PPU platitelja.

Slika 12: PR06 – Pribavljanje kopije Suglasnosti

6.6 Opis koraka u postupku (PT)

6.6.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

PT-01.01 – Izdavanje/potpisivanje papirnat e Suglasnosti

Opis	Inicijativu za izdavanje Suglasnosti može dati i primatelj i platitelj. Primatelj mora osigurati da dokument o Suglasnosti sadrži obveznu zakonsku formulaciju i obvezni skup informacija kako je navedeno u skupu podataka DS-01 Suglasnost. Dokument Suglasnost je standardiziran s obzirom na sadržaj, ali ne i na grafičko oblikovanje. Platitelj mora popuniti sva polja na dokumentu Suglasnost koja su obvezna za platitelja. Ako identifikator Suglasnosti nije dostupan u trenutku potpisivanja Suglasnosti, primatelj mora platitelju dati identifikator Suglasnosti prije slanja prvog SDD naloga. Platitelj mora potpisati Suglasnost i dati je primatelju. Primatelj i platitelj su vezani ugovornim odnosom prilikom slanja SDD naloga.
Dan/vrijeme početka	Nakon registracije primatelja, a prije slanja prvog SDD naloga.
Trajanje	Bez ograničenja.

Izlazne informacije	Potpisana Suglasnost.
----------------------------	-----------------------

PT-01.02 – Elektroničko potpisivanje Suglasnosti

Opis	Procedure za elektroničko potpisivanje Suglasnosti podliježu sporazumu između Sudionika u Shemi.
-------------	--

PT-01.03 – Dematerijalizacija/arhiviranje Suglasnosti

Opis	Primatelj dematerijalizira papirnatu Suglasnost. Skup podataka DS-02 opisuje podatke za dematerijalizaciju. Postupak dematerijalizacije sastoji se od konverzije podataka na papirnatu Suglasnost u elektroničke podatke. Izričito se preporučuje da primatelji koriste provjerene tehnike za ovaj postupak poput dvostrukog unošenja važnih podataka. Papirnata verzija mora se čuvati na sigurnom mjestu tijekom važenja Suglasnosti. Papirnata Suglasnost može se pohraniti kao izvorni dokument i/ili u digitaliziranom obliku. Nakon otkaza/opoziva, primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s zakonskim propisima, a najmanje koliko i rok za podnošenje zahtjeva za povrat za neautoriziranu platnu transakciju. Primatelj mora poslati podatke o potpisanim Suglasnostima nakon dematerijalizacije PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT04.03.
Dan/vrijeme početka	Po primitku potpisane Suglasnosti.
Ulazne informacije	Podaci o Suglasnosti.
Izlazne informacije	Skup podataka dematerijalizirane Suglasnosti (DS-02).

6.6.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02)

PT-02.01 – Izmjena Suglasnosti koju provode primatelj i platitelj

Opis	Izmjena Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja iz razloga navedenih u M007 u točki 6.8.
-------------	--

PT-02.02 – Procedure za izmjenu Suglasnosti

Opis	Primatelj mora dematerijalizirati Suglasnost, arhivirati dokument i poslati informacije o izmijenjenoj Suglasnosti PPU primatelja ako
-------------	---

	se izmjene u Suglasnosti odnose na PPU primatelja ili PPU platitelja, kao dio sljedećeg SDD naloga. Primatelj ili platitelj mogu izmijeniti Suglasnost u bilo kojem trenutku. Izmjene Suglasnosti koje se tiču PPU primatelja ili PPU platitelja su sljedeće: - primatelj treba izmijeniti identifikator Suglasnosti za postojeću Suglasnost zbog internih organizacijskih promjena (restrukturiranje) ili statusnih promjena - primatelj je promijenio Identifikator primatelja zbog spajanja, preuzimanja ili nekih drugih organizacijskih promjena - primatelj je promijenio naziv - platitelj je odlučio koristiti drugi transakcijski račun otvoren kod istog PPU ili drugog PPU Primatelj i platitelj odgovorni su za izmjene podataka na Suglasnosti koje se odnose na njih (svatko odgovara za svoje podatke) ako se neki od tih podataka promijene tijekom važenja Suglasnosti. Kad se identitet primatelja promijeni uslijed statusne promjene, 'novi' primatelj mora obavijestiti platitelja o izmjenama bilo kojim medijem (pismo, pošta...) kako bi izbjegao daljnje osporavanje platitelja u vezi s SDD nalogom zbog neprepoznavanja naziva ili identifikacijske oznake primatelja na izvatku transakcijskog računa.
Izlazne informacije	Podaci o izmjenama Suglasnosti koje primatelj šalje kao dio sljedećeg SDD naloga.

6.6.3 Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03)

PT-03.01 – Otkazivanje/Opoziv Suglasnosti između primatelja i platitelja

Opis	Otkazivanje/opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU.
-------------	---

PT-03.02 – Primatelj arhivira otkaz/opoziv Suglasnosti

Opis	Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj. Nakon otkaza/opoziva Suglasnosti, potpisanu papirnatu Suglasnost mora pohraniti primatelj u skladu s važećim zakonskim uvjetima te barem onoliko koliko traje razdoblje povrata (Refund) propisanog za neautoriziranu transakciju.
-------------	---

6.6.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

PT-04.01 – Izrada SDD naloga

Opis	Primatelj priprema SDD nalog kojeg će poslati svom PPU. Podaci koji će se koristiti u SDD nalogu opisani su u DS-03.
Dan/vrijeme početka	Datum početka izrade SDD naloga
Trajanje	Bez ograničenja
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.02 – Prethodna obavijest primatelja platitelju

Opis	Prije slanja SDD naloga svom PPU primatelj je dužan obavijestiti platitelja o iznosu i datumu izvršenja SDD naloga. Ova se obavijest može poslati zajedno s ostalim obavijestima kao njihov dio (npr. račun) ili zasebno. Prethodna obavijest bi trebala uključivati i: • raspored plaćanja niza ponavljajućih SEPA izravnih terećenja za dogovoreno razdoblje • pojedinačnu uputu o SDD nalogu za određeni datum izvršenja. Primatelj i platitelj mogu dogovoriti drugačiji vremenski tijek za slanje prethodne obavijesti.
Trajanje	Bez ograničenja.
Dan/vrijeme završetka	Primatelj prethodnu obavijest mora poslati barem 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačiji vremenski tijek dogovoren između platitelja i primatelja.
Pravila koja se primjenjuju:	Vidi točku 6.3 za vremenski tijek obrade SEPA izravnog terećenja.

PT-04.02 a – Platitelj može zatražiti odbijanje (Refusal) SDD naloga

Opis	Platitelj može zatražiti od svog PPU da odbije bilo koji budući SDD nalog, temeljem informacija koje je primio putem prethodne obavijesti od primatelja. Ovo odbijanje mora rješavati PPU platitelja, no samo u skladu s okvirnim ugovorom: • Ako PPU platitelja pristane rješavati zahtjev prije obračuna, odbijanje rezultira time da PPU platitelja odbije (Reject) povezani SDD nalog: vidi PT-04.08. • Kada se rješava nakon obračuna, odbijanje se tretira kao zahtjev za povrat sredstava (Return/Refund): vidi: PT-04.16.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka prethodne obavijesti primatelja ili nekog drugog izvora informacija o SDD nalogu.
Trajanje	Dozvoljeno sve do i uključujući datum izvršenja, ali precizno vremensko ograničenje trebaju dogovoriti PPU platitelja i platitelj.

PT-04.03 – Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti

Opis	Primatelj priprema jedan ili više SDD naloga za slanje svom PPU, prema njihovom ugovornom odnosu. SDD nalog šalje se elektroničkim putem porukom pain.008.001.02 ili pojedinačnim unosom naloga na način kako je ugovoreno s PPU primatelja plaćanja. Podaci o Suglasnosti ili izmijenjenoj Suglasnosti (ako je potrebno, vidi PR-02) moraju se poslati kao dio SDD naloga. Indikator otkazivanja koji označava da je riječ o posljednjem SDD nalogu po Suglasnosti (vidi PR-03), može biti poslan kao dio posljednjeg SDD naloga. Primatelj mora poslati obvezni skup podataka kako je detaljno opisano u DS-03.
Datum/vrijeme početka	Najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije definirano ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja, u skladu s vremenskim tijekom obrade Sheme. Primatelj može poslati SDD nalog svom PPU kada je Suglasnost potpisana i kad je prethodna obavijest pravovremeno poslana (vidi PT-04.02) platitelju. PPU primatelja mora obavijestiti primatelja o terminskom planu i vremenskom tijeku obrade koje treba poštovati za SDD naloge.
Trajanje	Najviše 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije ugovoreno između PPU primatelja i primatelja.
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D-1 međubankovni radni dan za sve SDD naloge kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da proslijedi SDD nalog PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan. U slučaju da primatelj dostavi SDD nalog nakon krajnjeg vremena primitka za traženi datum izvršenja, PPU primatelja može, ako je tako ugovoreno s primateljem, promijeniti datum izvršenja s novim datumom kako bi se poštovao vremenski tijek obrade naveden u točki 6.3. Ako to nije ugovoreno PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.04 – Odbijeni (Reject) SDD nalozi koji sadrže pogreške

Opis	PPU primatelja po primitku SDD naloga mora provesti formalnu kontrolu. Ako PPU primatelja otkrije pogreške u SDD nalogima, informaciju o pogrešnim SDD nalogima dostavlja primatelju
-------------	--

	porukom pain.002 ili na neki drugi ugovoreni način. Primatelj može izvršiti potrebne ispravke i poslati svom PPU novi SDD nalog.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od primatelja, ili slijedećih dana, kako je ugovoreno između PPU primatelja i primatelja.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.05 – PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u

Opis	Na temelju SDD naloga primljenih od primatelja, PPU primatelja mora poslati SDD naloge koji sadrže obvezne informacije CSM-u porukom pacs.003, kako je opisano u DS-04.
Datum/vrijeme početka	Nakon koraka u postupku PT-04.03.
Trajanje	Bez ograničenja
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da proslijedi SDD naloge PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.06 – Odbijanje (Reject) SDD naloga od CSM-a

Opis	CSM koristi pravila o jedinstvenom formatu Sheme za međubankovne SDD naloge radi kontrole SDD naloga primljenih od PPU primatelja. Odbit će SDD naloge koji sadrže pogreške, te ih vratiti PPU primatelja porukom pacs.002.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od PPU primatelja, ili slijedećih dana, kako je propisano pravilima CSM-a.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.07 – CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja

Opis	CSM, nakon što je provjerio i prihvatio poruke PPU primatelja koje sadrže SDD naloge, šalje SDD naloge PPU platitelja porukom pacs.003. Obračun koji je rezultat ovih SDD naloga
-------------	--

	izvršava se na datum izvršenja odobrenjem računa PPU primatelja i terećenjem računa PPU platitelja. Vrijeme odobrenja transakcijskog računa primatelja za SDD naloge je izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	D-14 kalendarskih dana
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.08 – PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u

Opis	PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u porukom pacs.002. Vidi atribut R004 za opis razloga za odbijanje te odgovarajuće kodove.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga.
Datum/vrijeme završetka	Prije međubankovnog obračuna
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka o odbijanju (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.09 – PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja

Opis	PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga na navedeni datum izvršenja i informira platitelja o izvršenom SEPA izravnom terećenju, kako je ugovoreno.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	5 međubankovnih radnih dana.
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D+5 međubankovnih radnih dana, kako bi se poštovao vremenski tijek obrade gdje se obračun povrata (Return) mora izvršiti najkasnije na D+5 međubankovnih radnih dana.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Informacije platitelju.

PT-04.10 – PPU platitelja traži povrat (Return)

Opis	Ako zbog tehničkih problema PPU platitelja ne može teretiti račun, porukom pacs.004 šalje povrat (Return) s kodom razloga za povrat. Vidi R004 opisan u točki 6.8. za razlog povrata (Return). Shema ne nameće nikakve obveze PPU platitelja u vezi s verifikacijom ili drugom provjerom SDD naloga primljenih na teret transakcijskog računa platitelja, poput provjeravanja postojanja Suglasnosti za primatelja koji daje SDD nalog. PPU platitelja mogu ugovoriti takve obveze s platiteljima izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	5 međubankovnih radnih dana
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na dan D + 5 međubankovnih radnih dana, kako bi se poštovao vremenski tijek obrade gdje se obračun povrata mora izvršiti najkasnije na D+5 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka za povrat SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.11 – CSM proslijeđuje odbijanje (Reject) ili povrat (Return) do PPU primatelja

Opis	CSM proslijeđuje PPU primatelja odbijeni (Reject) SDD nalog porukom pacs.002 ili povrat (Return) porukom pacs.004. Obračun se provodi terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja.
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.12 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijanje (Reject) ili povrat (Return)

Opis	PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos odbijanja (Reject) ili povrata (Return) samo ako je transakcijski račun primatelja bio odobren.
-------------	--

	Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, iznos odbijanja (Reject)/povrata (Return) postaje kreditni rizik za PPU primatelja i treba se naplatiti od primatelja ili PPU primatelja mora prihvatiti gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti PPU platitelja za neplaćeno odbijanje/povrat (Reject/Return).
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje/povrat (Reject/Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Informacije primatelju.

PT-04.15 – Platitelj traži povrat (Refund) naplaćenog iznosa u roku od 8 tjedana

Opis	Platitelj može zatražiti PPU platitelja da provede povrat (Refund) iznosa SDD naloga, pri čemu nije obvezan navesti razlog zahtjeva za povrat (Refund). PPU platitelja mora na transakcijski račun platitelja uplatiti iznos SDD naloga. Prema Shemi, PPU platitelja u potpunosti je ovlašten zahtijevati povrat od PPU primatelja. Ovaj povrat ne oslobađa platitelja od obveze da potraži rješenje s primateljem, niti povrat sredstava utječe na ishod takvog rješenja.
Datum/vrijeme početka	Nakon što je PPU platitelja teretio transakcijski račun platitelja.
Trajanje	Osam tjedana
Datum/vrijeme završetka	Osam tjedana nakon datuma terećenja.
Ulazne informacije	Zahtjev platitelja.
Izlazne informacije	Poruka za povrat (Refund) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.16 – PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava CSM-u

Opis	PPU platitelja mora odobriti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga. PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) sredstava CSM-u porukom pacs.004. PPU platitelja ima pravo tražiti od PPU primatelja nadoknadu troška pod nazivom „trošak povrata“ za povezani iznos kamate za koji je PPU platitelja odobrila transakciji račun platitelja za period od datuma terećenja transakcijskog računa platitelja. Ovaj trošak je promjenjivi iznos koji se sastoji od kamate obračunate za broj kalendarskih dana između datuma obračuna SDD naloga (datum obračuna uključen je u broj dana) i datuma obračuna povrata sredstava od CSM-a nakon predodjenja zahtjeva za povrat PPU platitelja (datum obračuna nije uključen u broj dana). Stopa koja se primjenjuje za svaki dan u mjesecu je €STR stopa primjenjiva na prvi međubankovni radni dan u tom mjesecu na temelju godine od 360 dana. Stopa €STR je stopa koju objavljuje ECB. PPU platitelja mora zatražiti ovaj trošak od PPU primatelja specificiranjem iznosa u R006 u DS-05 za povrat (Refund) samo u slučaju neautorizirane transakcije.
Datum/vrijeme početka	Datum terećenja (vidi i točke 6.3.1 i 6.3.2)
Trajanje	8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Datum/vrijeme završetka	Datum terećenja + 8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.17 – CSM šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava PPU primatelja

Opis	CSM šalje nalog za povrat (Refund) sredstava PPU primatelja porukom pacs.004. Obračun se obavlja odobrenjem računa PPU platitelja i terećenjem računa PPU primatelja za iznos SDD naloga te za „trošak povrata“ koju obračunava PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.16
Trajanje	8 tjedana
Datum/vrijeme završetka	Datum terećenja + 8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.18 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) novčanih sredstava

Opis	PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos primljenih zahtjeva za povrat (Refund) sredstava. PPU primatelja mora s primateljem ugovoriti način i rokove povrata sredstava i „trošak povrata“. Datum tog terećenja izvan je opsega ove Sheme. Ovo podrazumijeva da PPU primatelja može obvezati primatelja da ne zatvori svoj transakcijski račun kod PPU primatelja nakon okončanja relevantnog poslovnog odnosa, tijekom određenog razdoblja, kako bi mogao provesti zahtjeve za povrat (<i>Refund</i>) sredstava. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja, ili pak PPU primatelja mora prihvatiti gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT04.17.
Ulazne informacije	Poruka za povrat (Refund) koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.20 – Platitelj pokreće Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije (nakon proteka perioda od 8 tjedana)

Opis	Ova procedura vrijedi samo za neautorizirane transakcije na koje je platitelj upozorio PPU platitelja nakon isteka roka od 8 tjedana za povrat (Refund) sredstava. Platitelj može podnijeti Zahtjev svom PPU za povrat sredstava SDD naloga koji nije autorizirao. Platitelj mora podnijeti Zahtjev svom PPU zajedno s dostupnim dokazima. PPU platitelja mora učiniti dostupnim upute za postupanje za platitelje. a one su izvan opsega ovih Pravila. Ako se ispostavi Zahtjev za povrat (Refund) neautoriziranog SEPA izravnog terećenja unutar 8 tjedana od relevantnog datuma terećenja, PPU platitelja može zatražiti kopiju Suglasnosti slijedom procedura navedenih u PT-06.01.
Datum/vrijeme početka	Nakon osmotjednog razdoblja povrata (Refund) koje vrijedi za svaki SDD nalog.
Trajanje	Ne kasnije od 13 mjeseci nakon datuma terećenja transakcijskog računa.

Ulazne informacije	Pojedinosti u vezi s izvršenim SDD nalogom i svi dokazi koji podupiru Zahtjev.
Izlazne informacije	Zahtjev s dokazima, ako ih je osigurao platitelj.

PT-04.21 – PPU platitelja prihvaća ili odbija Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije – traži kopiju Suglasnosti od PPU primatelja.

Važno: Koraci PT-04.21 do PT-04.27 opisuju postupanja PPU platitelja i PPU primatelja i ne odnose se na rokove izvršenja povrata neautoriziranih transakcija između platitelja i PPU platitelja, čiji odnos je uređen ZPP-om.

Opis	PPU platitelja mora ispitati primljeni Zahtjev, te mora odlučiti hoće li ga prihvatiti ili odbiti. Preporučene smjernice za određivanje hoće li se Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije prihvatiti ili ne opisane su u nastavku. Kada je Zahtjev prihvaćen, PPU platitelja ga mora proslijediti (bez dokaza) PPU primatelja, a PPU primatelja ga mora proslijediti primatelju. Postoje četiri tipa Zahtjeva: PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti, a kopija se mora dostaviti, osim u slučaju da primatelj bezuvjetno prihvaća Zahtjev. PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti, a kopija se mora osigurati čak i u slučaju da primatelj prihvaća zahtjev. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je platitelj, prema tvrdnjama platitelja, već otkazao Suglasnost. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je primatelj trebao otkazati Suglasnost nakon 36 mjeseci neaktivnosti od posljednjeg SDD naloga. Ovi tipovi Zahtjeva identificirani su kodom tipa povrata koji je dio podataka u Zahtjevu. Prihvaćeni tehnički kanali za slanje Zahtjeva su sljedeći: SWIFT poruka E-pošta s formatiranim obrascem Telefaks s formatiranim obrascem Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.
Preporučene smjernice za određivanje treba li prihvatiti Zahtjev za povrat za neautoriziranu transakciju ili ne	1. Suglasnost koju je ugovorio platitelj, zajedno s eventualnim izmjenama (npr. potpisana Suglasnost zajedno sa svim drugim dokumentima koji se odnose na izmjene Suglasnosti) treba usporediti s podacima o Suglasnosti koje je poslao primatelj kao dio SDD naloga. Podaci o suglasnosti od primatelja mogu se dobiti iz podatkovnog dijela poruke o SDD nalogu na koji se odnosi Zahtjev za povrat, ili putem kopije Suglasnosti, sa svim pripadajućim izmjenama, primljenom od primatelja. Relevantni podaci su:

	Atributi Suglasnosti Identifikacijska oznaka Sheme Identifikator Suglasnosti Identifikator primatelja Ime primatelja Broj računa platitelja (IBAN) Ime platitelja BIC PPU platitelja Vrsta plaćanja Datum potpisivanja Suglasnosti Potpis (samo kod kopije Suglasnosti), 2. Potrebno je utvrditi da li je opoziv/otkaz Suglasnosti platitelja ili primatelja bio važeći u trenutku terećenja za sporni SDD nalog. 3. Utvrđuje se da li su izmijenjeni atributi Suglasnosti uzeti u obzir. 4. Utvrđuje se da li Suglasnost potpada pod pravilo o 36-mjesečnom razdoblju neaktivnosti koje rezultira automatskim otkazivanjem.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.20
Trajanje	Najviše 4 međubankovna radna dana od zaprimanja Zahtjeva i njegovog slanja u PPU primatelja
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat zajedno s dokazima.
Izlazne informacije	Zahtjev za povrat kako je opisano u DS-08 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-09 (ako se koristi e-pošta ili faks).

PT-04.22 – PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev za povrat (Refund) primatelju

Opis	PPU primatelja prima Zahtjev (Refund) od PPU platitelja i prosljeđuje ga primatelju.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.21.
Trajanje	Najviše 3 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev PPU platitelja, kako je opisano u DS-08 ili u DS-09.
Izlazne informacije	Poruka o zahtjevu u bilo kojem formatu dogovorenom između PPU primatelja i primatelja.

PT-04.23 – Primatelj provjerava Zahtjev za povrat (Refund) i daje odgovor svom PPU

Opis	Primatelj mora ispitati Zahtjev i poduzeti jednu od sljedećih radnji: 1. Prihvatiti Zahtjev za povrat platitelja (za sve tipove Zahtjeva za povrat). Uz Zahtjev za povrat tipa „1“ primatelj ne mora slati kopiju Suglasnosti. Za Zahtjeve za povrat tipa „2“, primatelj mora uvijek proslijediti kopiju Suglasnosti. 2. Oспорiti Zahtjev platitelja. U ovom slučaju, primatelj mora dostaviti kopiju Suglasnosti (za tipove Zahtjeva za povrat „1“ i „2“). 3. Oспорiti Zahtjev platitelja (za tipove Zahtjeva za povrat „3“ i „4“). U ovom slučaju primatelj mora dostaviti dodatne informacije. Odgovor se mora poslati PPU primatelja koristeći tehnički kanal koji je dogovoren između PPU primatelja i primatelja. Odgovor mora sadržavati dostatne informacije kako bi PPU primatelja mogla ispuniti međubankovnu poruku koju će proslijediti PPU platitelja. PPU primatelja mora proslijediti odgovor PPU platitelja, koristeći kanal koji je PPU platitelja naznačio u Zahtjevu.
Datum/vrijeme početka	Po primitku Zahtjeva za povrat.
Trajanje	Najviše 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat na način kako je dogovoren s PPU primatelja.
Izlazne informacije	Kopija tražene Suglasnosti ili poruka kojom se odgovara na primljeni Zahtjev, kako je opisano u DS-08 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-09 (ako se koristi e-pošta ili faks), te sve dodatne informacije.

PT-04.24 – PPU platitelja odlučuje o Zahtjevu, a ako je prihvaćen, šalje nalog za povrat neautorizirane transakcije CSM-u te obavještava platitelja.

Opis	Nakon primitka odgovora od PPU primatelja ili nakon 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva platitelja, PPU platitelja mora riješiti Zahtjev za povrat. PPU platitelja može postupiti na sljedeći način: PPU platitelja može prihvatiti Zahtjev za povrat kada primatelj prihvaća Zahtjev (kodovi tipova odgovora „1“ i „2“ koje daje primatelj) PPU platitelja može prihvatiti Zahtjev platitelja nakon što je usporedio Zahtjev koji je postavio platitelj s kopijom Suglasnosti i dodatnim informacijama primljenih od PPU primatelja i primatelja. PPU platitelja može i odbiti Zahtjev platitelja. Ovo je odluka PPU platitelja koja je konačna za sve Sudionike u Shemi. Primatelj/platitelj može uvijek upotrijebiti sva moguća sredstva da
-------------	---

	ponovno pokrene postupak s platiteljem/primateljem, ali to je izvan opsega Sheme. Ako PPU platitelja ne primi odgovor od PPU primatelja unutar 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva za povrat platitelja, PPU platitelja može riješiti Zahtjev i postupiti na način koji smatra prikladnim, uzimajući u obzir dokaze koje je predočio platitelj. Kada je PPU platitelja suglasan izvršiti povrat platitelju, može zatražiti iznos povrata od PPU primatelja. Ako PPU platitelja odluči ne prihvatiti i ne izvršiti Zahtjev za povrat, platitelj mora biti odmah obaviješten, a relevantni dodatni dokazi primljeni od primatelja moraju se dostaviti platitelju. Odluka PPU platitelja konačna je za sve Sudionike u Shemi. PPU platitelja mora zatražiti kopiju Suglasnosti kako je opisano u PT-04.21 prije traženja iznosa povrata od PPU primatelja, osim u slučajevima kada je Suglasnost otkazao platitelj ili više ne važi zbog 36-mjesečnog razdoblja neaktivnosti. U slučaju izvršenja Zahtjeva za povrat isti „trošak povrata“ koji je opisan u PT-04.16 može se pribaviti od PPU primatelja koristeći isto pravilo. Sudionici se upućuju i na Dodatak I. ovih Pravila: Upute za povrat neautorizirane transakcije.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka odgovora na Zahtjev od PPU primatelja, ili najkasnije nakon 30 kalendarskih dana počevši od primitka Zahtjeva platitelja (PT-04.20).
Trajanje	Najviše 4 međubankovna radna dana nakon PT-04.23.
Ulazne informacije	Početni Zahtjev, odgovor s kopijom potpisane Suglasnosti ili druge dodatne informacije primljene od primatelja.
Izlazne informacije	Poruka o povratu (Refund) neautoriziranog SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05 šalje se porukom pacs.004. Referenca na Zahtjev koju daje PPU platitelja i referenca na odgovor primatelj na zahtjev (ako je dana u odgovoru) moraju se poslati nazad kao obvezni elementi u poruci DS-05 (poruka pacs.004) – u atributu R003.

PT-04.25 – CSM šalje nalog za povrat (Refund) za neautorizirane transakcije PPU primatelja

Opis	CSM šalje nalog za povrat (Refund) PPU primatelja porukom pacs.004. Obračun se obavlja odobrenjem računa PPU platitelja i terećenjem računa PPU primatelja za početni iznos SDD naloga te za „trošak povrata“ koju obračunava PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.24
Trajanje	CSM ciklus obračuna.

Ulazne informacije	Poruka o neautoriziranoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.
Izlazne informacije	Poruka o neautoriziranoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

PT-04.26 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) neautorizirane platne transakcije

Opis	PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos iz primljenog naloga za povrat. PPU primatelja mora s primateljem ugovoriti način i rokove povrata sredstava i „trošak povrata“. Datum ovog terećenja izvan je opsega ove Sheme. Ovo podrazumijeva da PPU primatelja može obvezati primatelja da ne zatvori svoj transakcijski račun kod PPU primatelja nakon okončanja relevantnog poslovnog odnosa, tijekom određenog razdoblja, kako bi mogao provesti zahtjeve za povrat (Refund) sredstava. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja ili pak PPU primatelja mora prihvatiti gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.25
Trajanje	Izvan opsega Sheme
Ulazne informacije	Poruka o neautoriziranoj platnoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

PT-04.27 – Primatelj rješava spor u vezi s povratom neautorizirane platne transakcije

Opis	Ako se primatelj ne slaže s povratom (Refund), mora kontaktirati platitelja u vezi s rješavanjem Zahtjeva, izvan Sheme.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.26
Trajanje	Izvan opsega Sheme
Ulazne informacije	Poruka o neautoriziranoj platnoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

6.6.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)

PT-05.01 – Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate platne transakcije

Opis	Poništenja pokreće primatelj nakon obračuna SDD naloga, kada uoči da SDD nalog nije trebao biti iniciran zbog jednog od razloga opisanih u točki 6.8.27 R041.
Datum/vrijeme početka	Dan D = datum izvršenja = datum obračuna.
Datum/vrijeme završetka	Dan D+5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Izlazne informacije	Poništenje plaćanja na zahtjev primatelja kako bi se omogućilo PPU primatelja da ispuni DS-07 na međubankovnoj razini. Poništenje sadrži referencu SDD naloga kako bi se omogućilo platitelju da uskladi poništenje (Reversal) i SDD nalog.

PT-05.02 – PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja

Opis	PPU primatelja prosljeđuje poništenja CSM-u porukom pacs.007. Budući da se postupak poništenja temelji na rješavanju iznimaka i treba ostati iznimnim postupkom, PPU primatelja treba pažljivo pratiti korištenje ovog postupka kako bi izbjegao zlouporabu sustava rješavanja iznimaka od primatelja iz razloga osim onih navedenih u točki 6.3.5.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.01
Datum/vrijeme završetka	Dan D + 5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Ulazne informacije	Poništenje (DS-05).
Izlazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).

PT-05.03 – CSM prosljeđuje poništenje (Reversal) prema PPU platitelja

Opis	CSM obračunava poništenje (Reversal) terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja te prosljeđuje poništenje prema PPU platitelja porukom pacs.007.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.02
Datum/vrijeme završetka	Dan D + 5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03).

Ulazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).

PT05.04 – PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga

Opis	PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li za SDD nalog terećen transakcijski račun platitelja ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili je izvršen povrat (Return ili Refund).
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT05.03.
Datum/vrijeme završetka	Dan D + n (nije definirano Shemom)
Ulazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Informacije platitelju, prema opisu iz DS-06.

6.6.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)

PT-06.01 – PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti i svih pripadajućih izmjena

Opis	PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja da od primatelja pribavi kopiju Suglasnosti i povezane izmjene. Prihvaćeni tehnički kanali za slanje zahtjeva su sljedeći: 1. SWIFT poruka 2. E-pošta s formatiranim obrascem 3. Slanje telefaksom s formatiranim obrascem 4. Bilo koje drugo sredstvo dogovoreno između PPU platitelja i PPU primatelja.
Datum/vrijeme početka	U bilo kojem trenutku, kada platitelj i/ili PPU platitelja utvrde potrebu za pribavljanjem kopije Suglasnosti.
Trajanje	Bez ograničenja za Shemu
Ulazne informacije	Zahtjev kako je opisano: Za SWIFT poruku: u DS-10 Za e-poštu ili za telefaks: u DS-11

PT-06.02 – PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev primatelju

Opis	PPU primatelja prima Zahtjev za kopiju Suglasnosti i prosljeđuje ga primatelju.
Datum/vrijeme početka	Nakon prethodnog koraka.
Trajanje	Najviše 3 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Originalna poruka o Zahtjevu od PPU platitelja, kako je opisano u DS-10 ili u DS-11.
Izlazne informacije	Poruka o Zahtjevu u bilo kojem formatu dogovorenom između PPU primatelja i primatelja.

PT-06.03 – Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU

Opis	Primatelj poduzima jednu od sljedećih radnji: 1. Šalje kopiju tražene Suglasnosti 2. Navodi razlog zašto se kopija ne može dostaviti. Odgovor mora biti poslan PPU primatelja korištenjem tehničkog kanala dogovorenog između PPU primatelja i primatelja. PPU primatelja mora odgovor primatelja proslijediti prema PPU platitelja, koristeći kanal koji je PPU platitelja naznačio u poruci o Zahtjevu.
Datum/vrijeme početka	Po primitku Zahtjeva.
Trajanje	Najviše 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Zahtjev PPU primatelja.
Izlazne informacije	Kopija tražene Suglasnosti ili poruka odgovora na Zahtjev u kojoj se objašnjava zašto se Zahtjevu ne može udovoljiti, kako je opisano u DS-10 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-11 (ako se koristi e-pošta ili faks).

PT-06.04 – PPU primatelja šalje kopiju Suglasnosti prema PPU platitelja

Opis	Nakon primitka odgovora od primatelja, PPU platitelja smije koristiti kopiju Suglasnosti za predviđenu namjenu.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka odgovora na Zahtjev.
Ulazne informacije	Odgovor koji sadrži kopiju Suglasnosti ili druge dodatne informacije primljene od primatelja.
Izlazne informacije	Odgovor u bilo kojem formatu koji je prihvatio PPU platitelja.

6.7 Opis i sadržaj skupova podataka (DS)

Ova točka opisuje skupove podatke koje koristi platna Shema.

6.7.1 Popis skupova podataka

DS-01	Suglasnost
DS-02	Dematerijalizirana Suglasnost
DS-03	SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008)
DS-04	Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003)
DS-05	Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)
DS-06	Informacija platitelju o SDD nalogu
DS-07	Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga
DS-08	Poruka „Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev
DS-09	Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i odgovor na Zahtjev
DS-10	Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti
DS-11	Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev

6.7.2 DS-01 – Suglasnost

Opis	Suglasnost mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Primatelj je može izdati u personaliziranom obliku, s već unesenim podacima koji se odnose na njega. Oblikovanje Suglasnosti mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Schema ne standardizira pismo, boje ili format Suglasnosti, niti redoslijed podataka koji će se koristiti na Suglasnosti te bi primatelj trebao uvijek osigurati da su informacije na Suglasnosti jasno čitljive. Suglasnost ne smije sadržavati nikakve dodatne informacije koje bi platitelj mogao pogrešno shvatiti kao dio Suglasnosti. Schema zahtijeva da Suglasnost ima naslov „SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje“. Suglasnost mora sadržavati obavezne atribute: Identifikator suglasnosti Ime i prezime platitelja Adresa platitelja Poštanski broj/mjesto platitelja Zemlja platitelja IBAN platitelja BIC PPU platitelja (popunjava se samo u slučajevima kada primatelj od platitelja izričito zahtijeva BIC kada je barem jedan PPU iz non-EEA SEPA područja. Naziv primatelja Identifikator primatelja Adresa primatelja Poštanski broj i sjedište primatelja Zemlja primatelja Vrsta plaćanja Mjesto i datum potpisa Potpis platitelja. Može sadržavati i neobavezne atribute: Identifikacijska oznaka platitelja Naziv stvarnog dužnika Identifikacija stvarnog dužnika Naziv krajnjeg primatelja Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora Opis ugovora. Obavezan tekst u zaglavlju (autorizacija i pravo na povrat (Refund))
------	--

	Obavezan tekst koji se odnosi na opće uvjete PPU platitelja.
Polje ‘Samo za upotrebu primatelja plaćanja’	Dodatne informacije na Suglasnosti nalaze se u opcionalnom polju za primatelje označenom „Samo za upotrebu primatelja plaćanja“ te logotip primatelja. Polje „Samo za primateljevu uporabu“ dano je za internu uporabu primatelju te se može koristiti samo nakon potpisa platitelja za interne svrhe i ne smije se prosljeđivati PPU primatelja u dematerijaliziranom obliku suglasnosti.
Sadržani atributi	Atribute u Suglasnosti mora popuniti, osim ako je drugačije naznačeno: • Primatelj: M001 Identifikator suglasnosti • Primatelj: M003 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (opcionalno). • Primatelja: M006 Vrsta plaćanja (dozvoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljajuće plaćanje“) • Primatelj: E001 Naziv primatelja • Primatelj: E004 Adresa primatelja • Primatelj: E005 Identifikator primatelja • Primatelj: E007 Naziv krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: E010 Identifikacija krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: T001 Identifikacijska oznaka Scheme, naslovljena riječima ‘SEPA suglasnost za Osnovno izravno terećenje’ • Platitelj: M008 Datum potpisivanja Suglasnosti • Platitelj: M009 Potpis platitelja • Platitelj: P001 Ime i prezime platitelja • Platitelj: P004 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • Platitelj: P005 Adresa platitelja (opcionalno) • Platitelj: P006 Naziv stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: P007 Identifikacija stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: D001 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • Platitelj: D002 BIC PPU platitelja (popunjava se samo u slučajevima kada primatelj od platitelja izričito zahtjeva BIC kada je barem jedan PPU iz non-EEA SEPA područja). •
Smjernice za oblikovanje SEPA Suglasnosti za Osnovno izravno terećenje	• Standardno zaglavlje ‘SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje’ je obvezno • Zaglavlje Suglasnosti mora sadržavati sljedeći obavezni tekst: “Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlašćujete (A) {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s nalogima za plaćanje koje dostavlja {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA}. Vaša prava uključuju i pravo na povrat novčanih sredstava od Vaše banke sukladno ugovorenim uvjetima između Vas i Vaše banke. Zahtjev za povrat novčanih sredstava mora se podnijeti u roku od 8 tjedana računajući od datuma kada je Vaš račun za plaćanje terećen.” • Nadalje, Suglasnost mora sadržavati sljedeći obavezni tekst: „Vaša prava glede ove suglasnosti, objašnjena su u općim uvjetima poslovanja koje možete dobiti od Vaše banke.“.

	• Suglasnost mora biti jasno odijeljena od bilo kojeg drugog teksta. Unutar Suglasnosti ne smije se pojavljivati nikakav dodatni tekst. Naziv primatelja, adresa i identifikator primatelja moraju biti prethodno tiskani ili otisnuti pečatom na Suglasnosti.
Odgovornosti primatelja	Primatelj mora: • osigurati da su sve Suglasnosti i dokumentacija vezana na primjenu SEPA Osnovnog izravnog terećenja u skladu s Pravilima te se treba obratiti svom PPU ako su mu potrebna daljnja pojašnjenja • osigurati da je identifikator suglasnosti ispunjen prije potpisivanja Suglasnosti ili prije slanja prvog SDD naloga • osigurati da je Suglasnost ispravno popunjena prije slanja dematerijaliziranih podataka.

U nastavku je prikazan primjer Suglasnosti za SEPA Osnovno izravno terećenje.

Izmjena Opoziv		NAZIV I LOGOTIP PRIMATELJA PLAĆANJA
SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje		
Identifikator suglasnosti - popunjava primatelj (do 35 znakova)		
Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlaštujete (A) {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s nalogima za plaćanje koje dostavlja {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA}. Vaša prava uključuju i pravo na povrat novčanih sredstava od Vaše banke sukladno ugovorenim uvjetima između Vas i Vaše banke. Zahtjev za povrat novčanih sredstava mora se podnijeti u roku od 8 tjedana računajući od datuma kada je Vaš račun za plaćanje terećen. Molimo popunite sva polja označena sa *. <i>By signing this mandate form, you authorize (A) {NAME OF CREDITOR} to send instructions to your bank to debit your account and (B) your bank to debit your account in accordance with the instructions from {NAME OF CREDITOR}.</i> <i>As part of your rights, you are entitled to a refund from your bank under the terms and conditions of your agreement with your bank. A refund must be claimed within 8 weeks starting from the date on which your account was debited.</i> <i>Please complete all the fields marked with *.</i>		
Vaše ime i prezime <i>Your name</i>	* Ime i prezime platitelja (do 70 znakova) <i>Debtor name</i>	
Vaša adresa <i>Your address</i>	 Ulica i kućni broj (do 86 znakova) <i>Street name and number</i>	
	 Poštanski broj <i>Postal code</i>	 Mjesto (do 35 znakova) <i>City</i>
	 Zemlja <i>Country</i>	
Broj vašeg računa za plaćanje <i>Your account number</i>	* Broj računa za plaćanje - IBAN (za hrvatski IBAN - 21 znak) <i>Account number - IBAN</i>	
Naziv primatelja plaćanja <i>Creditor name</i>	** Naziv primatelja plaćanja (do 70 znakova) <i>Creditor name</i>	
	** Identifikator primatelja plaćanja (18 znakova) <i>Creditor identifier</i>	
	** Ulica i kućni broj (do 86 znakova) <i>Street name and number</i>	
	** Poštanski broj <i>Postal code</i>	 Mjesto (do 35 znakova) <i>City</i>
	** Zemlja <i>Country</i>	
Vrsta plaćanja <i>Type of payment</i>	* Ponavljajuće plaćanje <input style="width: 30px;" type="checkbox"/> ili <input style="width: 30px;" type="checkbox"/> Jednokratno plaćanje <input style="width: 30px;" type="checkbox"/> <i>Recurrent payment or One-off payment</i>	
Mjesto potpisivanja Suglasnosti <i>Location of signing</i>	 Mjesto <i>Location</i>	* Datum <i>Date</i>
	Potpis <i>Signature</i> *	
Napomena: Vaša prava glede ove suglasnosti objašnjena su u općim uvjetima poslovanja koje možete dobiti od Vaše banke <i>Note: Your rights regarding the above mandate are explained in a statement that you can obtain from your bank</i>		

Dodatne pojedinosti ugovornog odnosa između primatelja plaćanja i platitelja - samo za informativne svrhe.
Details regarding the underlying relationship between the Creditor and the Debtor - for information purposes only.

Identifikacijska oznaka platitelja

Upišite bilo koju brojčanu oznaku koju želite da navede Vaša banka (do 35 znakova).

Debtor identification code

Preporuka: Popunjavati OIB.

Write any code number here which you wish to have quoted by your bank.

Osoba u čije ime se obavlja
plaćanje

Naziv stvarnog dužnika (do 70 znakova). Ako obavljate plaćanje koje je proizaslo iz ugovora sklopljenog između {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} i druge osobe (npr. kada plaćate račun druge osobe) molimo da ovdje upišete ime te osobe. Ako plaćate u svoje ime, polje ostavite prazno.

*Person on whose behalf
payment is made*

Name of the Debtor Reference Party: If you are making a payment in respect of an arrangement between {NAME OF CREDITOR} and another person (e.g. where you are paying the other person's bill) please write the other person's name here. If you are paying on your own behalf, leave blank.

Identifikacija stvarnog dužnika (do 35 znakova). (ako se koristi popunjavati OIB)

Identification code of the Debtor Reference Party

Naziv krajnjeg primatelja plaćanja (do 70 znakova): Primatelj plaćanja popunjava ovo polje ako obavlja naplatu u ime krajnjeg primatelja.

Name of the Creditor Reference Party: Creditor completes this section if collecting payment on behalf of another party.

Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja (do 35 znakova). (Ako se koristi popunjavati OIB)

Identification code of the Creditor Reference Party

U skladu s ugovorom
In respect of the contract

Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora

Identification number of the underlying contract

Opis ugovora

Description of contract

Molimo popunjeno poslati na adresu:

Samo za upotrebu primatelja plaćanja:

polja označena sa ** primatelj popunjava prije nego što uruči suglasnost platitelju

6.7.3 DS-02 – Dematerijalizirana Suglasnost

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne atribute elektroničke datoteke koju čuva primatelj, u svrhu izvršenja SEPA Osnovnog izravnog terećenja, poput pripreme SDD naloga u skladu s DS-03. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• M001 Identifikator suglasnosti • M003 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (ako je popunjena u DS-01) • M006 Vrsta plaćanja (dozvoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljajuće plaćanje“) • M007 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obavezno za izmjene) • M008 Datum potpisivanja Suglasnosti • M010 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • M011 Datum potpisa otkaza Suglasnosti • E001 Naziv primatelja • E004 Adresa primatelja • E005 Identifikator primatelja • E007 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-01) • E010 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-01) • P001 Ime i prezime platitelja • P004 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjen u DS-01) • P005 Adresa platitelja (ako je popunjen u DS-01) • P006 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-01) • P006 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-01) • D001 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • D002 BIC PPU platitelja (ako je popunjeno u DS-01) •

6.7.4 DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008)

Opis:	Primatelj mora dostaviti navedene atribute. Atribute poznate PPU primatelja može unijeti PPU primatelja. Ovo je stvar dogovora između primatelja i PPU primatelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• T001 Identifikacijska oznaka Sheme • M006 Vrsta plaćanja • T015 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • E001 Naziv primatelja • E004 Adresa primatelja (opcionalno) • E005 Identifikator primatelja • E007 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-02) • E010 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-02) • C001 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • C002 BIC PPU primatelja (popunjava se jedino ako PPU primatelja koji je iz non-EEA SEPA područja to zatraži od primatelja) • P001 Ime i prezime platitelja • P005 Adresa platitelja (opcionalno)

	• P004 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • P006 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-02) • P007 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-02) • D001 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • D002 BIC PPU platitelja (popunjava se samo u slučajevima kada primatelj od platitelja izričito zahtjeva BIC kada je barem jedan PPU iz non-EEA SEPA područja. • M001 Identifikator suglasnosti • M008 Datum potpisivanja Suglasnosti • M010 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • T002 Iznos SDD naloga u eurima • T013 Traženi datum izvršenja SDD naloga • M007 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene) • M004 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • M005 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • T012 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja za nacionalne platne transakcije) • T007 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • T008 Kategorija namjene SDD naloga (opcionalno) • M002 Vrsta suglasnosti.
--	---

6.7.5 DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003)

Opis	skup podataka sadrži sve obvezne informacije koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poruka SDD naloga PPU platitelja putem CSM-a i bit će sadržan u koracima postupka 04 (PR-04), počevši od koraka 03 (PT-04.03), te se mora proslijediti svim Sudionicima sve do PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• T001 Identifikacijska oznaka Sheme • M006 Vrsta plaćanja • T015 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • E001 Naziv primatelja • E007 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-03) • E010 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-03) • E004 Adresa primatelja (ako je popunjen u DS-03) • E005 Identifikator primatelja • C001 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • C002 BIC PPU primatelja • P001 Ime i prezime platitelja • P005 Adresa platitelja (ako je popunjen u DS-03) • P004 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjen u DS-03) • P006 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-03) • P007 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-03) • D001 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • D002 BIC PPU platitelja • M001 Identifikator suglasnosti

	• M008 Datum potpisivanja Suglasnosti • M010 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • T002 Iznos SDD naloga u eurima • T013 Traženi datum izvršenja SDD naloga • T051 Datum obračuna SDD naloga • M007 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene, (ako je popunjen u DS-03)) • M004 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (ako je popunjen u DS-03) • M005 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (ako je popunjen u DS-03) • T012 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • T055 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • T007 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • T008 Kategorija namjene SDD naloga (korištenje dogovaraju primatelj i PPU primatelja) • M002 Vrsta suglasnosti.
--	---

6.7.6 DS-05 – Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)

Opis	Ovaj skup podataka opisuje sadržaj poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal). Atributi su obavezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• R001 Tip R-transakcije • R002 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • R004 Kodovi razloga neprihvatanja SDD naloga • R005 Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund) • R003 Referenca R-transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije • R006 Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja (opcionalno, vrijedi samo za povrat (Refund)) • R007: Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja (opcionalno) • Točna kopija svih atributa iz primljenog DS-04 koji se odbija (Reject)/vraća (Return, Refund), osim atributa R041 iz DS-07 koji se vraća (Return)

6.7.7 DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu

Opis	Ovaj skup podataka sadrži informacije o SDD nalogu na teret transakcijskog računa platitelja koji moraju biti obavezno dostupni platitelju. Svi drugi atributi primljeni u međubankovnoj poruci (DS-04) mogu se učiniti dostupnima ovisno o ugovoru s platiteljem.
-------------	--

Sadržani atributi	• T001 Identifikacijska oznaka Sheme ili ekvivalentna identifikacija proizvoda izravnog terećenja specifična za PPU i temeljena na SEPA izravnom terećenju • E001 Naziv primatelja • E005 Identifikator primatelja • M001 Identifikator suglasnosti • T002 Iznos SDD naloga u eurima • T012 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • T015 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja).
Primjedbe	Ovi atributi odražavaju samo poslovne zahtjeve, a logičku i fizičku prezentaciju određuje PPU platitelja.

6.7.8 DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne atribute koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poništenja (Reversal) SDD naloga. Vidi točku 6.4 za točnu definiciju poništenja (Reversal). Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• C001 IBAN primatelja koji će se teretiti za poništenje (Reversal) • C002 BIC PPU primatelja • R002 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • R005 Datum obračuna poništenja (Reversal) • R042 Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal) • R041 Kodovi razloga poništenja (Reversal) • T055 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • R043 Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal) • Kopija svih atributa u originalnom DS-04 koji se poništava.

6.7.9 DS-08 – Poruka Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. Za slanje Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije od PPU platitelja do PPU primatelja. PPU primatelja mora proslijediti ove elemente primatelju. 2. Za slanje odgovora PPU primatelja na Zahtjev za povrat PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	Atributi Zahtjeva: • R021 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • R022 Vrsta Zahtjeva za povrat • R023 Datum primitka Zahtjeva kod PPU platitelja • R024 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • R025 Naziv PPU platitelja

	• R026 Podaci za kontakt PPU platitelja • R027 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • C002 BIC PPU primatelja (opcionalno) • C001 IBAN primatelja • R028 Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne)
	Atributi osporenog SDD naloga: • T001 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • E005 Identifikator primatelja • E001 Naziv primatelja • T015 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • T055 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • M001 Identifikator suglasnosti • T002 Iznos SDD naloga u eurima • D002 BIC PPU platitelja • D001 IBAN platitelja • P001 Ime i prezime platitelja • R029 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • T051 Datum obračuna SDD naloga • R030 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga) * • R031 Datum otkaza/opoziva Suglasnosti (vrijedi za tip povrata = 3) * • M002 Vrsta suglasnosti * Koristi se ili atribut R030 ili R031
	Za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi: R032 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) R033 Vrste odgovora (vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 mogu se primjenjivati zajedno u odgovoru).

6.7.10 DS-09 Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i odgovor na Zahtjev

Osnovno SEPA Izravno terećenje	Zahtjev za povrat neautorizirane platne transakcije
Platitelj:	- Ime i prezime (*) _____ - BIC PPU platitelja (*) _____ - IBAN (*) _____
Primatelj:	- Naziv (*) _____ - Identifikator: (*) _____ - BIC PPU primatelja: (*) _____ - IBAN (O) _____
Informacije o SDD nalogu:	- Iznos u eurima: (*) _____ Datum terećenja platitelja: (*) ____/____/____ Datum obračuna: (*) ____/____/____ Datum zadnjeg naloga: (*) ____/____/____ Datum otkazivanja: (O) ____/____/____ - Vrsta Zahtjeva za povrat (*): Traži se kopija Suglasnosti i u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev: _____ Ne traži se kopija Suglasnosti u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev: _____ Suglasnost otkazana/opozvana: _____ Suglasnost istekla: _____ - Identifikator Suglasnosti: (*) _____ - Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja): (*) _____ - Referenca PPU primatelja: (*) _____
Zahtjev koji šalje PPU platitelja:	- Datum: (*) ____/____/____ Traži se potvrda primitka Zahtjeva (da/ne): - Naziv PPU platitelja: (*) _____ - Podaci za kontakt PPU platitelja: (*) _____ _____ - Referenca Zahtjeva: (*) _____ - Datum primitka Zahtjeva platitelja(*) ____/____/____ - Odgovor PPU primatelja poslati (*) SWIFT porukom ____ E-poštom ____ Telefaksom ____ Na adresu e-pošte: (O) _____ Ili na broj telefaksa: (O) _____
Odgovor primatelja (**):	- Datum slanja odgovora: (*) ____/____/____ - Referenca odgovora (*) _____ - Vrste odgovora: (*) Zahtjev prihvaćen _____ Nema Suglasnosti, zahtjev prihvaćen _____ Dostavljena kopija Suglasnosti _____ Zahtjev osporen _____
(*) : obvezna polja (**) : ispunjava primatelj (O) : opcionalno	

Opis	Ovaj skup podataka koristi se u standardnoj proceduri za pokretanje Zahtjeva za povrat od PPU platitelja prema PPU primatelja sve do primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema
-------------	--

	PPU platitelja. Mora se koristiti u kanalima e-pošte i telefaksa koji su prihvaćeni u proceduri povrata. Ovaj primjer obrasca može se koristiti i prilikom zaprimanja Zahtjeva za povrat od platitelja. Obrazac mora biti u sljedećim koracima proslijeđen kako je navedeno u opisu procesa povrata. Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Schema ne standardizira pismo ili boje koji će se koristiti u obrascu. Schema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Osnovno SEPA izravno terećenje – zahtjev za povrat neautorizirane transakcije“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:
Sadržani atributi:	• R021 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • R022 Vrsta Zahtjeva za povrat • R023 Datum primitka Zahtjeva kod PPU platitelja • R024 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • R025 Naziv PPU platitelja • R026 Podaci za kontakt PPU platitelja • R027 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • C002 BIC PPU primatelja • C001 IBAN primatelja • R028 Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne) • T001 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • E005 Identifikator primatelja • E001 Naziv primatelja • T015 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • T055 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • M001 Identifikator suglasnosti • T002 Iznos SDD naloga u eurima • D002 BIC PPU platitelja • D001 IBAN platitelja • P001 Ime i prezime platitelja • R029 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • T051 Datum obračuna SDD naloga • R030 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga) *

	• R031 Datum otkaza/opoziva Suglasnosti (vrijedi za tip povrata = 3) * • R032 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • Datum slanja odgovora primatelja • R033 Vrste odgovora (vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 mogu se primjenjivati zajedno u odgovoru) + odabir * Koristi se ili atribut R030 ili R031
Primjedbe	Nazivi ovih polja moraju biti prisutni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru. Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.

6.7.11 DS-10 – Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. za slanje Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja do PPU primatelja. PPU primatelja mora proslijediti ove elemente primatelju. 2. Za slanje odgovora na Zahtjev za kopiju Suglasnosti od PPU primatelja prema PPU platitelja. Atributi su obavezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	Atributi Zahtjeva: • R021 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • R024 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • R025 Naziv PPU platitelja • R026 Podaci za kontakt PPU platitelja • R027 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • C002 BIC PPU primatelja (opcionalno) • T001 Identifikacijska oznaka Sheme • E005 Identifikator primatelja • E001 Naziv primatelja • C001 IBAN primatelja (opcionalno) • M001 Identifikator suglasnosti • P001 Ime i prezime platitelja • M002 Vrsta suglasnosti. Za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi: • R032 Referenca odgovora primatelja (opcionalno)

	R033 Vrste odgovora
--	---

6.7.12 DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev

Osnovno SEPA Izravno terećenje	Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti
Platitelj:	- Ime i prezime (*) _____
Primatelj:	- Naziv (*) _____ - Identifikator: (*) _____ - BIC PPU primatelja: (O) _____ - IBAN primatelja: (O) _____
Suglasnost:	- Identifikator Suglasnosti: (*) _____
Zahtjev koji šalje PPU platitelja:	- Datum: (*) ____/____/____ - Naziv PPU platitelja: (*) _____ - Podaci za kontakt PPU platitelja: (*) _____ _____ - Referenca zahtjeva: (*) _____ - Odgovor PPU primatelja poslati (*) SWIFT porukom ____ E-poštom ____ Telefaksom ____ na adresu e-pošte: (O) _____ ili na broj telefaksa: (O) _____
Odgovor primatelja(**):	- Referenca odgovora: (*) _____ - Vrste odgovora: (*) Dostavljena kopija ____ Suglasnost nije dostupna ____
(*) : obvezna polja (**) ispunjava primatelj (O): opcionalno	

Opis	Ovaj skup podataka opisuje obrazac za pokretanje zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja prema PPU primatelja sve do primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja. Mora se koristiti u kanalima e-pošte i telefaksa.
-------------	--

	Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Shema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Osnovno SEPA izravno terećenje – zahtjev za kopiju Suglasnosti“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:
Sadržani atributi	• R021 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • R024 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • R025 Naziv PPU platitelja • R026 Podaci za kontakt PPU platitelja • R027 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • C002 BIC PPU platitelja • T001 Identifikacijska oznaka Sheme • E005 Identifikator primatelja • E001 Naziv primatelja • C001 IBAN primatelja (opcionalno) • M001 Identifikator suglasnosti • P001 Ime i prezime platitelja • R032 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • Datum slanja odgovora primatelja • R033 Vrste odgovora
Primjedbe	Nazivi ovih polja moraju biti navedeni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru. • Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.

6.8 Poslovno značenje atributa (AT)

Ova točka opisuje poslovno značenje atributa koje koristi Shema.

Atributi se označavaju s:

- AT-Mxxx - atributi povezani sa Suglasnosti za SEPA izravno terećenje
- AT-Exxx - atributi povezani s primateljem
- AT-Pxxx – atributi povezani s platiteljem
- AT-Cxxx – atributi povezani s PPU primatelja
- AT-Dxxx – atributi povezani s PPU platitelja
- AT-Txxx – atributi povezani s nalogom SEPA izravnog terećenja
- AT-Rxxx – atributi povezani s R-transakcijama i odgovorima na njih.

Za svaki atribut koji je specifičan za SEPA izravno terećenje dan je kratak opis, a gdje je moguće dan je i opis vrijednosti kodova R-transakcija. Pravila ne definiraju format atributa niti duljinu polja, osim ako se to ne smatra poslovnim uvjetom.

6.8.1 AT-M001 – Identifikator suglasnosti

Opis:	Ova referenca služi za identifikaciju svake pojedinačne Suglasnosti koju je potpisao platitelj određenom primatelju. Za svaku se Suglasnost određuje jedinstven broj u kombinaciji s identifikatorom primatelja (E005 bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“). Ako unos elemenata M001 i E005 (bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“) obavlja netko u ime primatelja, primatelj je dužan osigurati dostupnost podataka o Suglasnosti u svakom trenutku. Duljina atributa nije ograničena Pravilima. Budući da se ovaj atribut koristi u nekoliko postupaka kao ključ koji se unosi da bi se pristupilo dokumentima koji sadrže informacije o Suglasnosti, primateljima se preporučuje da ograniče duljinu na broj pozicija potrebnih za upravljanje poslovanjem primatelja.
--------------	---

6.8.2 AT-E005 – Identifikator primatelja iz Registra SEPA identifikatora primatelja

Opis:	1 Identifikator primatelja Identifikator primatelja služi za identifikaciju primatelja i jedinstven je unutar nacionalnog Registra SEPA identifikatora primatelja. Ova identifikacija mora biti postojana tijekom vremena kako bi platitelj i PPU platitelja mogli uputiti Zahtjev za rješavanje reklamacije ili Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti. 2 Struktura identifikatora Nacionalni Identifikator primatelja sadrži sljedeće elemente: a. pozicije 1 – 2 Sadrži oznaku „HR“ po ISO 3166 standardu b. pozicije 3 – 4 Kontrolne znamenke (pokriva a + d). c. pozicije 5 – 7 Sadrži „Poslovni kod primatelja“ odnosno oznaku „ZZZ“ d. pozicije 8 – 18 Sadrži OIB primatelja Detaljne specifikacije nacionalnog identifikatora dostupne su u Formatu poruke pain.008 za zadavanje naloga SEPA osnovnog (Core) i SEPA poslovnog (B2B) izravnog terećenja. Pregled svih nacionalnih identifikatora primatelja po zemljama članicama SEPA područje je naveden u dokumentu EPC262-08 Creditor Identifier Overview. 3 Registar SEPA identifikatora primatelja FINA vodi nacionalni Registar SEPA identifikatora primatelja i dodjeljuje identifikatore primatelja temeljem zahtjeva PPU primatelja. Detaljan opis naveden je u referencama.
--------------	---

6.8.3 AT-E001 – Naziv primatelja

Opis:	Naziv primatelja je informacija koju PPU platitelja proslijeđuje platitelju u svrhu identifikacije primatelja koji je zadao SDD nalog.
--------------	--

--	--

6.8.4 AT-C001 – IBAN primatelja

Opis:	Broj transakcijskog računa primatelja (IBAN) koji se koristi: • za odobrenje po SDD nalogu (DS-04) • za terećenje kod provedbe odbijanja (Reject), povrata (Return i Refund (DS-05)) i poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
--------------	--

6.8.5 AT-E004 – Adresa primatelja

Opis:	Adresa primatelja je informacija koju PPU platitelja prosljeđuje platitelju. Podatak se može popuniti u strukturiranoj formi u skladu s dokumentacijom iz točke 1 Pravila. Pravila osnovne SDD sheme koja će biti važeća od studenog 2025. godine će propisati obvezno korištenje strukturiranih podataka o adresi platitelja. Od tog trenutka neće biti moguće korištenje nestrukturiranih podataka o adresi platitelja.
--------------	---

6.8.6 AT-T002 – Iznos SDD naloga u eurima

Opis:	Iznos se sastoji od dva dijela, od kojih je prvi izražen u eurima, a drugi u euro centima. Prvi dio mora biti veći od ili jednak nula eura te jednak ili manji od 999.999.999 eura. Drugi dio mora biti veći od ili jednak nula euro centa te manji ili jednak 99 euro centa. Vrijednost jednaka 0,00 eura (nula eura i nula euro centa) nije dozvoljena.
--------------	---

6.8.7 AT-D001 – IBAN platitelja

Opis:	Broj transakcijskog računa platitelja (IBAN) koji se koristi: • za terećenje po SDD nalogu (DS-04) • za odobrenje kod provedbe povrata (Refund (DS-05)) i poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
--------------	---

6.8.8 AT-M003 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora

Opis:	Format i sadržaj ovog identifikatora definira primatelj.
--------------	--

6.8.9 AT-P005 – Adresa platitelja

Opis:	Adresa platitelja kako je registrirana kod primatelja. Obavezno jedino kada se PPU primatelja ili PPU platitelja nalaze u non-EEA SEPA zemlji. Podatak se može popuniti u strukturiranoj formi u skladu s dokumentacijom iz točke 1 Pravila. Pravila osnovne SDD sheme koja će biti važeća od studenog 2025. godine će propisati obvezno korištenje strukturiranih podataka o adresi platitelja. Od tog trenutka neće biti moguće korištenje nestrukturiranih podataka o adresi platitelja.
--------------	---

6.8.10 AT-T015 – Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja)

Opis:	Jedinstveni identifikator SDD naloga određuje primatelj radi praćenja SDD naloga i prenosi se nepromijenjen tijekom cijelog procesa obrade SDD naloga i/ili R-transakcije. Jedinstveni identifikator predstavlja poziv na broj platitelja kojeg definira primatelj i treba biti razumljiv platitelju (broj računa, korisnički broj...). Primatelj ne može zatražiti povrat nikakvih drugih referentnih informacija u svrhu identifikacije SDD naloga. Popunjava se prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naputak o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima. PPU primatelja obavezno provjerava je li primatelj popunio Jedinstveni identifikator prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naputak o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima. Za nacionalne platne transakcije popunjava se model i poziv na broj platitelja u skladu s prethodno navedenim, a za prekogranične platne transakcije popunjava se model i poziv na broj platitelja ili neki drugi podatak.
--------------	--

6.8.11 AT-T013 – Traženi datum izvršenja SDD naloga

Opis:	Vidi točku 6.3.1
--------------	------------------

6.8.12 AT-C002 – BIC PPU primatelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje financijske institucije u financijskim transakcijama.
--------------	---

6.8.13 AT-D002 – BIC PPU platitelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje financijske institucije u financijskim transakcijama.
--------------	---

6.8.14 AT-P001 – Ime i prezime platitelja

Opis:	Ime i prezime platitelja kako je registrirano kod primatelja.
--------------	---

6.8.15 AT-P006 – Naziv stvarnog dužnika

Opis:	Informacije o stvarnom dužniku unose se samo u svrhu osiguranja pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan osigurati PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije u svrhu izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	--

6.8.16 AT-M010– Oznaka mjesta za elektronički potpis

Opis:	Ovo je oznaka mjesta za prijenos informacija koje su potrebne za korištenje elektroničkog potpisa.
--------------	--

6.8.17 AT-M002 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)

Opis:	Vrsta Suglasnosti omogućava razlikovanje između papirnatih Suglasnosti izdane u skladu s Pravilima i Suglasnosti izdane u obliku e-Suglasnosti. Do uspostave e-Suglasnosti u RH primjenjuje se samo papirnat Suglasnost.
--------------	---

6.8.18 AT-M004 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost

Opis:	Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost prije nego je Suglasnost i povezani osnovni ugovor preuzeo novi primatelj.
--------------	---

6.8.19 AT-M005 – Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost

Opis:	U slučaju da Suglasnost preuzima primatelj koji se razlikuje od izvornog primatelja, izvorni identifikator suglasnosti mora biti naveden u ovom atributu.
--------------	---

6.8.20 AT-T001 – Identifikacijska oznaka Sheme

Opis:	Ovaj kod omogućava razlikovanje naloga temeljenih na Shemi od naloga koji se temelje na drugim Shemama.
--------------	---

6.8.21 AT-M006 – Vrsta plaćanja

Opis:	Ovaj atribut omogućava identifikaciju različitih vrsta plaćanja:
Raspon vrijednosti:	1. Jednokratni SDD nalog 2. Ponavljajući SDD nalog, koji nije zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 3. Prvi SDD nalog u nizu ponavljajućih SDD naloga (opcionalno)

	4. Zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 5. Poništenje (Reversal)
Napomene:	Vrijednosti kodova su određene proizvoljno u svrhu evidencije, tj. nisu preuzete iz odobrenih standarda. SDD nalog s opcionalnom vrstom plaćanja „prvi u nizu ponavljajućih izravnih terećenja“ se obrađuje kao ponavljajući SDD nalog.

6.8.22 AT-T012 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja)

Opis:	Ovu informaciju definira primatelj i PPU platitelja je mora prikazati platitelju nakon terećenja transakcijskog računa platitelja. Preporučeno je da se nalazi na prethodnoj obavijesti primatelja. Može također sadržavati i identifikator osnovnog ugovora. Nacionalne platne transakcije Za nacionalne platne transakcije detalji plaćanja se obavezno popunjavaju u strukturiranom obliku. Popunjava se model i poziv na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima. Obavezno se popunjavaju i Dodatni detalji plaćanja (opis plaćanja). Za nacionalne platne transakcije, PPU primatelja mora provjeriti je li atribut Detalji plaćanja popunjen: - modelom i pozivom na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naputak o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima. - opisom plaćanja. Prekogranične platne transakcije Za prekogranične platne transakcije Detalji plaćanja mogu se popuniti u nestrukturiranom ili strukturiranom obliku. Dodatni detalji plaćanja (opis plaćanja) se ne popunjavaju za prekogranične transakcije.
--------------	--

6.8.23 AT-M007 – Razlog za izmjenu Suglasnosti

Opis:	Ovaj kod opisuje razlog izmjene Suglasnosti po nalogu primatelja i/ili platitelja
Raspon vrijednosti:	Promjena atributa M001 (Primatelj definira novi Identifikator suglasnosti) Promjena atributa E005 (nove informacije o Identifikatoru primatelja) Promjena atributa E001 (Naziv primatelja) Promjena atributa D001 (Platitelj navodi drugi transakcijski račun za terećenje otvoren kod istog ili drugog PPU) Kombinacija promjena atributa M001, E005 i/ili E001.

6.8.24 AT-M008 – Datum potpisivanja Suglasnosti

Opis:	Datum kada je platitelj potpisao Suglasnost. Datum potpisivanja Suglasnosti je nepromjenjiv tijekom važenja Suglasnosti.
--------------	--

6.8.25 AT-T051 – Datum obračuna SDD naloga

Opis:	Datum obračuna u CSM-u.
--------------	-------------------------

6.8.26 AT-P004 – Identifikacijska oznaka platitelja

Opis:	Ovaj atribut služi za identifikaciju platitelja. Sadrži oznaku koju određuje platitelj u dogovoru s primateljem s ciljem olakšavanja identifikacije platitelja. Platitelj ga može naznačiti, no u okviru Sheme ovaj se atribut smatra opcionalnim.
--------------	--

6.8.27 AT-R041 – Kod razloga poništenja (Reversal)

Opis:	Ovaj kod objašnjava razlog za poništenje SDD naloga. Definira ga primatelj ili PPU primatelja koji pokreće poništenje (Reversal). PPU platitelja može koristiti ovaj kod radi informiranja platitelja o razlogu odobrenja njegovog transakcijskog računa.
Raspon vrijednosti:	Višestruki unos Razlog nije naveden

6.8.28 AT-M009 – Potpis platitelja

Opis:	Potpis platitelja na papirnoj Suglasnosti
--------------	---

6.8.29 AT-M011 – Datum potpisa otkaza Suglasnosti

Opis:	Datum na koji je platitelj potpisao otkaz Suglasnosti.
--------------	--

6.8.30 AT-P007 – Identifikacija stvarnog dužnika

Opis:	Ovaj podatak osigurava platitelj i dostavlja se primatelju kao dio podataka sa Suglasnosti. Informacije o stvarnom dužniku unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	---

6.8.31 AT-E007 – Naziv krajnjeg primatelja

Opis:	Podaci o krajnjem primatelju unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan dostaviti
--------------	---

	PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--	---

6.8.32 AT-E010 – Identifikacija krajnjeg primatelja

Opis:	Ovaj podatak osigurava primatelj i dostavlja se platitelju u neizmijenjenom obliku. Podaci o krajnjem primatelju unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	---

6.8.33 AT-T055 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja

Opis:	Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja i proslijeđuje prema PPU platitelja.
--------------	--

6.8.34 AT-R042 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal)

Opis:	Iznos SDD naloga koji se poništava. Ovaj se iznos ne smije razlikovati od iznosa originalnog SDD naloga, budući da djelomična poništenja nisu dozvoljena.
--------------	---

6.8.35 AT-R021 – Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja

Opis:	Referenca Zahtjeva (u vezi Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije ili pribavljanja kopije Suglasnosti) koju dodjeljuje PPU platitelja i proslijeđuje prema PPU primatelja.
--------------	---

6.8.36 AT-R022 – Vrsta Zahtjeva za povrat (Refund)

Opis:	Ovaj kod služi za identifikaciju vrste Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije. Razlikujemo četiri vrste Zahtjeva: 1. PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti. Kopija mora biti dostavljena, osim u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev. 2. PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti. Kopija mora biti dostavljena, čak i u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev. 3. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti, budući da je, temeljem informacija dobivenih od platitelja, platitelj već otkazao Suglasnost. 4. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je primatelj morao otkazati Suglasnost nakon isteka razdoblja od 36 mjeseci neaktivnog korištenja od posljednjeg SDD naloga.
--------------	---

6.8.37 AT-R023 – Datum primitka Zahtjeva (Refund) kod PPU platitelja

Opis:	Datum kada je platitelj pokrenuo Zahtjev i kada je isti zaprimljen kod PPU platitelja.
--------------	--

--	--

6.8.38 AT-R024 – Datum slanja Zahtjeva (Refund) od PPU platitelja

Opis:	Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja prema PPU primatelja.
--------------	---

6.8.39 AT-R025 – Naziv PPU platitelja

Opis:	Naziv PPU platitelja naznačen u Zahtjevu.
--------------	---

6.8.40 AT-R026 – Podaci za kontakt PPU platitelja

Opis:	Podaci za kontakt PPU platitelja koje koristi PPU primatelja ili primatelj u slučaju kada je kontakt neophodan u svrhu razjašnjenja određenog Zahtjeva.
--------------	---

6.8.41 AT-R027 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti

Opis:	Adresa e-pošte ili broj telefaksa za slanje kopije Suglasnosti od PPU primatelja prema PPU platitelja.
--------------	--

6.8.42 AT-R028 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva (Refund) kod PPU primatelja (da/ne)

Opis:	Oznaka da je PPU platitelja zatražio potvrdu primitka Zahtjeva od PPU primatelja. U slučaju da se traži takva potvrda, upisuje se „da“.
--------------	---

6.8.43 AT-R029 – Datum terećenja za SDD nalog

Opis:	Vidi točku 6.3.1
--------------	------------------

6.8.44 AT-R030 – Datum zadnjeg SDD naloga

Opis:	Datum izvršenja zadnjeg SDD naloga po Suglasnosti za koji je podnesen Zahtjev za povrat neautorizirane transakcije.
--------------	---

6.8.45 AT-R031 – Datum otkaza/opoziva Suglasnosti

Opis:	Datum platiteljevog opoziva Suglasnosti ili primateljevog otkazivanja Suglasnosti.
--------------	--

6.8.46 AT-R032 – Referenca odgovora primatelja

Opis:	Referenca odgovora primatelja na Zahtjev (Refund) PPU platitelja.
--------------	---

6.8.47 AT-R033 – Vrste odgovora

Opis:	Kod(ovi) vrste odgovora služi(e) u svrhu identifikacije vrste odgovora koji PPU primatelja daje PPU platitelja. Vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 se mogu koristiti zajedno prilikom odgovora na Zahtjev za povrat. Kodovi su: 1: Primatelj prihvaća Zahtjev za povrat platitelja (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 2: Primatelj dostavlja kopiju Suglasnosti (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 3: Primatelj osporava Zahtjev (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 4: Primatelj dostavlja kopiju Suglasnosti (standardna vrijednost primjenjiva na zahtjeve za izdavanje kopije Suglasnosti) 5: Primatelj odbija dostaviti kopiju Suglasnosti (primjenjivo na zahtjeve za izdavanje kopije Suglasnosti)
--------------	---

6.8.48 AT-T007 – Šifra namjene SDD naloga

Opis:	Šifra namjene SDD naloga označava razlog zadavanja izravnog terećenja.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.8.49 AT-T008 – Kategorija namjene SDD naloga

Opis:	Kategorija namjene SDD naloga označava informacije o prirodi transakcije izravnog terećenja. Može se koristiti u različite svrhe: u svrhu omogućavanja PPU primatelja da ponudi poseban način obrade u dogovoru s primateljem ili PPU platitelja da primijeni poseban način obrade.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.8.50 AT-R001 – Vrsta R- transakcije

Opis:	Ovaj kod služi za identifikaciju vrste R-transakcije.
Raspon vrijednosti:	Odbijanje (Reject) SDD naloga Povrat (Return i Refund) SDD naloga

6.8.51 AT-R002 – Inicijator koji pokreće R-transakciju

Opis:	Inicijatori su: PPU primatelja (za odbijanje (Reject), poništenje (Reversal)) PPU platitelja (za odbijanje (Reject), povrat (Return)) CSM (samo za odbijanje (Reject)) Primatelj (samo za poništenje (Reversal)) Platitelj (samo za povrat (Refund))
--------------	---

6.8.52 AT-R004 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund))

Raspon vrijednosti:	Razlozi zbog kojih PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog regulirani su ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja.
----------------------------	--

	Razlozi zbog kojih CSM ili PPU platitelja odbija (Reject) SDD nalog mogu biti: • neispravan format poruke • neispravan BIC • platitelj preminuo • neispravan IBAN • zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • neispravni ili nepostojeći podaci o Suglasnosti • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • platitelj je zabranio uslugu izravnog terećenja • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (<i>Refusal</i>) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja • PPU primatelja nije registriran pod BIC kodom upisanim u CSM • PPU platitelja nije registriran pod BIC kodom upisanim u CSM
	Razlozi povrata (Return) na zahtjev PPU platitelja mogu biti: • neispravan format poruke • neispravan BIC • platitelj preminuo • neispravan IBAN • zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • platitelj je zabranio uslugu izravnog terećenja • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (<i>Refusal</i>) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja
	Razlozi za povrat (Refund) su sljedeći: • neautorizirana transakcija • osporena autorizirana transakcija (može se koristiti samo tijekom razdoblja od osam tjedana u kojem se povrat obavlja bez pitanja)

6.8.53 AT-R005 – Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07))

Opis:	Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07)) u CSM-u.
-------	--

6.8.54 AT-R003 – Referenca R- transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije

Opis:	Referenca PPU/CSM-a koji pokreće R-poruku. Ovu referencu dostavlja strana koja prima poruku prilikom traženja dodatnih informacija o R-transakciji.
--------------	---

6.8.55 AT-R006 – Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja

Opis:	Trošak povrata koji PPU platitelja obračunava za poruku povrata (Refund) koju šalje PPU primatelja korištenjem CSM-a u skladu s pravilom opisanim u koraku postupka PT-04.16.
--------------	---

6.8.56 AT-R043 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal)

Opis:	Referenca za poništenje (Reversal) koju PPU primatelja prosljeđuje PPU platitelja.
--------------	--

6.8.57 AT-R007 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.

Opis:	Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.
--------------	--

7. USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA

Osnovna SDD Shema usklađena je s propisima RH kojima se uređuje pružanje platnih usluga.

8. PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA OSNOVNE SDD SHEME

Prava i obveze sudionika te pravila i procesa pristupanja Osnovnoj SDD shemi opisani su u EPC Rulebook-u

9. UPUTA ZA POVRAT NEAUTORIZIRANE TRANSAKCIJE (annex VI Rulebook)

Povrat (Refund) je zahtjev platitelja za povrat iznosa izravnog terećenja pod uvjetima dogovorenim između platitelja i njegovog PPU. Ako za sporni SDD nalog ne postoji važeća suglasnost platitelja transakcija se smatra neautoriziranom transakcijom. Postupak rješavanja Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije je međubankovni postupak koji uključuje intervenciju zaposlenika PPU platitelja i PPU primatelja.

Koraci tog postupka opisani su Pravilima od koraka PT-04.20 do uključivo koraka PT-04.27.

Ova je uputa polazište za izradu vlastitih uputa PPU platitelja i PPU primatelja. PPU sastavljaju vlastite upute, no iste moraju obuhvaćati sadržaj ove upute.

9.1 Upute za PPU platitelja

- a. Ovaj postupak vrijedi samo za Zahtjeve za povrat neautorizirane transakcije dane u roku od najviše 13 mjeseci od datuma kad je platitelj terećen.
- b. Platitelj mora dostaviti Zahtjev svom PPU kako bi ostvario povrat SDD naloga koji nije autorizirao.
- c. Platitelj mora poslati Zahtjev najkasnije 13 mjeseci od datum terećenja spornog SDD naloga.
- d. PPU platitelja mora ispitati zaprimljeni Zahtjev te ga prihvatiti ili odbiti. Ako se prihvati, PPU platitelja mora bez popratnih dokaza prosljediti Zahtjev PPU primatelja koji ga prosljeđuje primatelju.
- e. Razlikujemo četiri vrste Zahtjeva:
 - Kad PPU platitelja traži Suglasnost, mora se dostaviti kopija, osim ako je primatelj prihvatio Zahtjev.
 - Kad PPU platitelja traži Suglasnost, mora se dostaviti kopija, čak i ako je primatelj prihvatio Zahtjev.
 - PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je, temeljem informacija dobivenih od platitelja, platitelj već otkazao Suglasnost.
 - PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je primatelj morao otkazati Suglasnost nakon isteka razdoblja od 36 mjeseci neaktivnog korištenja od zadnjeg predloženog SDD naloga.

Vrste Zahtjeva se raspoznaju po oznaci vrste povrata u sklopu podataka iz Zahtjeva.

f. Shema prihvaća sljedeće tehničke kanale za slanje Zahtjeva PPU primatelja:

- SWIFT poruka
- E-pošta s formatiranim obrascem
- Telefaks s formatiranim obrascem
- Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.

Taj se Zahtjev šalje PPU primatelja u roku od 4 međubankovna radna dana od dana primitka Zahtjeva kod PPU platitelja.

g. Po primitku odgovora o Zahtjevu za povratom od PPU primatelja, PPU platitelja mora prihvatiti ili odbiti platiteljev Zahtjev za povrat.

h. PPU platitelja može prihvatiti Zahtjev u tri situacije:

- ako primatelj u odgovoru izjavi da prihvaća Zahtjev (oznaka vrste odgovora 1 i 2 zadana od primatelja)
- ako PPU platitelja odluči uvažiti Zahtjev platitelja po uvidu u elemente Zahtjeva uz presliku Suglasnosti i popratne informacije primljene od primatelja
- ako PPU platitelja u roku od 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva platitelja ne primi odgovor od PPU primatelja u vezi Zahtjeva za preslikom, Shema daje PPU platitelja pravo da odluči o zahtjevu na temelju dokaza koje je predočio platitelj, a bez elemenata koji eventualno naknadno dostavi primatelj preko PPU primatelja.

Prosječno ukupno vrijeme postupka trebalo bi biti puno kraće od predviđenih 30 dana.

PPU platitelja može i odbiti Zahtjev platitelja.

Odluka PPU platitelja je konačna za sve Sudionike u Shemi.

Ova se odluka treba provesti u roku od 4 međubankovna radna dana od dana primitka odgovora PPU primatelja.

- i. Ako se Zahtjev prihvati, PPU platitelja mora odobriti transakcijski račun platitelja za iznos spornog SDD naloga te mora CSM-u dostaviti nalog za povrat (Refund). PPU platitelja mora platitelju nadoknaditi iznos „troška povrata“ u korist transakcijskog računa platitelja za razdoblje koje obuhvaća vrijeme između dana originalnog terećenja i dana odobrenja transakcijskog računa platitelja za povrat.
- j. Trošak povrata može se naplatiti od PPU primatelja u sklopu naloga za povrat (Refund) pomoću istog pravila koje vrijedi za povrat u roku od osam tjedana od datuma terećenja.
- k. Primatelj i platitelj mogu koristiti sva sredstva za ponovno otvaranje spora s drugom strankom, platiteljem ili primateljem, no to je izvan okvira Sheme. Za Shemu i PPU koji su joj pristupili, odluka koju je donio PPU platitelja predstavlja završni korak postupka plaćanja.

9.2 Upute za PPU primatelja

1. Tehnički kanali koje prihvaća PPU primatelja su sljedeći:

- SWIFT poruka
- E-pošta s formatiranim obrascem
- Telefaks s formatiranim obrascem
- Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.

2. PPU primatelja mora proslijediti Zahtjev primatelju u bilo kojem obliku dogovorenom s primateljem u roku od 3 međubankovna radna dana od primitka Zahtjeva od PPU platitelja.
3. Nakon provjere, primatelj mora poslati odgovor PPU primatelja dogovorenim tehničkim kanalom. Odgovor mora sadržavati dostatne informacije kako bi se PPU primatelja omogućilo da sastavi međubankovnu poruku koja se proslijeđuje PPU platitelja.
4. PPU primatelja mora zaprimljen primateljev odgovor proslijediti PPU platitelja kanalom koji je naznačio PPU platitelja u početnoj poruci Zahtjeva i to u roku od 7 međubankovnih radnih dana od dana kad primatelj primio zahtjev od svog PPU.
5. Ako PPU platitelja ne zaprimi odgovor u roku od 30 kalendarskih dana od primitka platiteljevog Zahtjeva za povrat, PPU platitelja može nastaviti s postupkom povrata bez daljnjeg čekanja dokaznih elemenata koje će kasnije dostaviti PPU primatelja ili primatelj.
6. Nakon što PPU platitelja obradi odgovor, PPU platitelja može odlučiti pokrenuti povrat tako da CSM-u pošalje nalog za povrat radi obračuna s PPU primatelja.
7. U tom slučaju PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos primljenih naloga o povratu. PPU primatelja mora sama s primateljem ugovoriti naplatu "troška povrata". Datum tog terećenja je izvan okvira Sheme.
8. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja, ili PPU primatelja mora prihvatiti gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.
9. Primatelj i platitelj koriste sva sredstva za ponovno otvaranje spora s drugom strankom, platiteljem ili primateljem, no to je izvan okvira Sheme. U odnosu na SEPA shemu izravnih terećenja i PPU koji su pristupili, odluka PPU platitelja je završni korak postupka naplate povrata.

10. PRILOZI

10.1 Upute za Korisnike:

1. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka SEPA izravnih terećenja pain.008.001.08
2. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka opoziva (Revocation) i poništenja (Reversal) SDD naloga iz poruke pain.008.001.08
3. Uputa klijentu za prihvatanje XML poruke pain.002.001.10 o odbijanju (Reject) SDD naloga iz poruke pain.008.001.08
4. Izvadak - camt.053.001.02 BankToCustomerStatementV02, Informacija o prometu i stanju - camt.052.001.02 BankToCustomerAccountReportV02, Obavijest o terećenju/odobrenju - camt.054.001.02 BankToCustomerDebitCreditNotificationV02
- Uputa za implementaciju

10.2 Upute za Sudionike:

1. Format poruke pain.008.001.08 za zadavanje naloga SEPA izravnih terećenja
2. Format poruke pain.007.001.09 za opoziv (Revocation) ili poništenje (Reversal) na zahtjev primatelja naloga SEPA izravnog terećenja (DS-07 i DS-03)

3. Format poruke pain.002.001.10 za odbijanje (Reject) naloga SEPA izravnih terećenja (DS-05)
4. BankToCustomerStatementV02 (Izvadak) – camt.053.001.08 – Format
5. BankToCustomerAccountReportV02 (Informacija o prometu i stanju računa) - camt.052.001.08 – Format
6. BankToCustomerDebitCreditNotificationV02 (Obavijest o terećenju/odobrenju) – camt.054.001.08 – Format